

Разединена Европа и “набедена” България?

*Резултати от шестото издание на
Европейско социално изследване
European Social Survey (ESS)*

Доц. Лилия ДИМОВА
Национален координатор
21 декември 2013

За Европейското социално изследване (ESS)

- **ESS** – най-мащабният дългосрочен научно-изследователски проект на ЕК и ЕНФ, който покрива целия социален спектър
- **Основна цел:** чрез национални представителни изследвания, провеждани по единна методика на всеки две години в над 30 страни, да следи динамиката на европейския социален, политически и морален климат
- **ESS ERIC и Евростат** – основни източници на надеждни данни на континента

Участието на България в ESS (2006 – 2013)

- Финансова подкрепа: Фонд “Научни изследвания”, МОН
- Реализирани: R3 (2007), R4 (2009), R5 (2011) и R6 (2013)
- Предстоящи : R7 (2015)
- Базова организация: Агенция за социални анализи (АСА) до 2007г. и консорциум от 4 организации след 2014г. (УНСС, ИИОЗ при БАН, АСА и СИБ)
- Основни изследователи:
 - Доц. д-р Лилия ДИМОВА - Агенция за социални анализи (АСА) – национален координатор
 - Проф. Кръстьо ПЕТКОВ – УНСС
 - Д-р Мартин ДИМОВ – експерт статистик, АСА

Паспорт на шестото издание (R6) на *ESS* в България

- **Обхват:** Национално представително изследване за населението НАД 15 годишна възраст от цялата страна
- **Извадка:** 2 260 лица от 400 гнезда (общо изследваните са 46 257 души от 24 страни)
- **Метод на регистрация:** пряко индивидуално интервю по местоживееене
- **Терен:** януари-февруари 2013г., т.е. изходната база за последвалите събития!
- **Стандартна грешка:** $\pm 2\%$

Основни акценти на презентацията

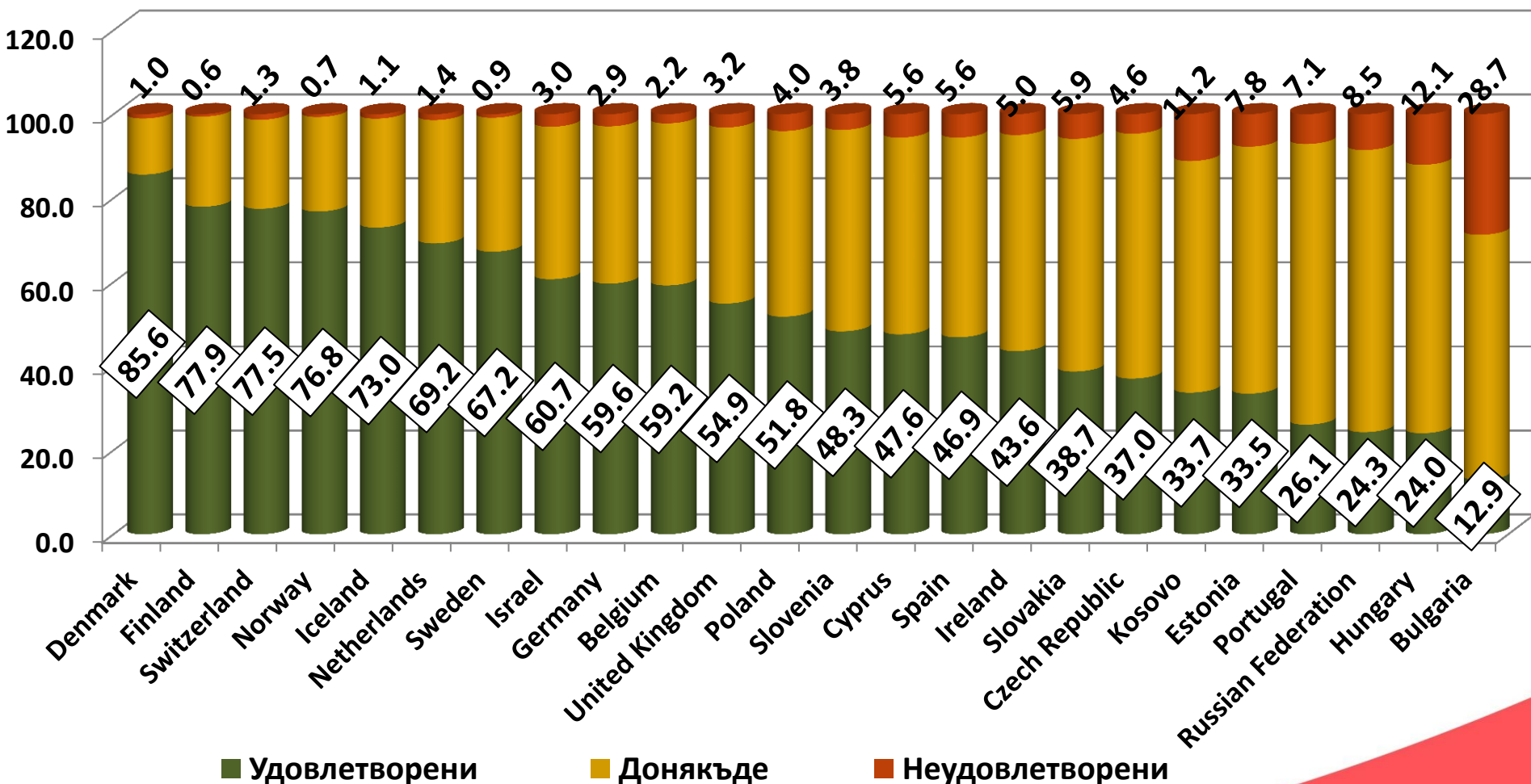
- *Животът у нас и в Европа*
- *България: общество на ниско доверие към хората и институциите*
- *Европейската и българската толерантност към “другите”*

Някои основни изводи

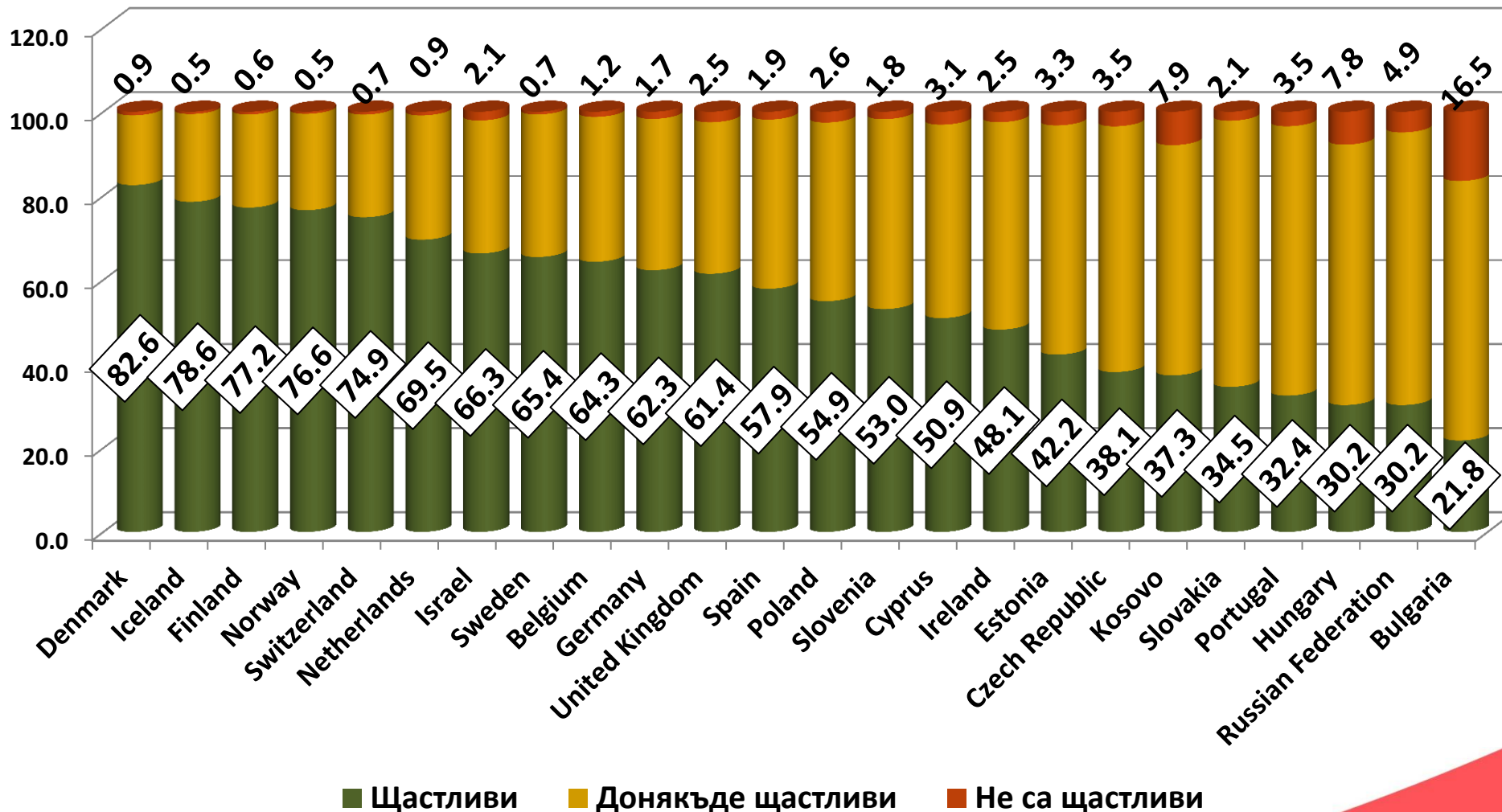
- **Добрата новина е, че след седем години членство в ЕС, България вече НЕ ВОДИ ВСИЧКИ негативни класации – наблюдава се скъсяване на дистанцията между нас и други страни на континента – Португалия, Испания, Унгария.**
- **Лошата новина е, че в европейски сравнителен план продължаваме да сме най-бедната страна, да сме общество на ниско доверие и да сме най-масово неудовлетворени от живота си**
- **Българите сме сравнително толерантен народ, по-толерантни сме от руснаци, унгарци, чехи, португалци, англичани, НО! както в цяла Европа, така и при нас отношението ни към “другите” и “различните” е избирателно.**
- **Европейското обществено мнение е устойчиво и трайно разединено по оста Богатият, толерантен и с високо доверие Север и Бедният подозрителен Юг, но е почти единна в недоверието си към “презряната” категория политици.**
- **Щастливо и безпроблемно се живее в страните с достоен жизнен стандарт, с доверие към хората и институциите и допирни точки между дневния ред на управляващите и на хората, които са им поверили тази роля – засега ние сме доста далеч от това...**

**Много европейци са
доволни от живота си,
много не са – ние водим
вторите**

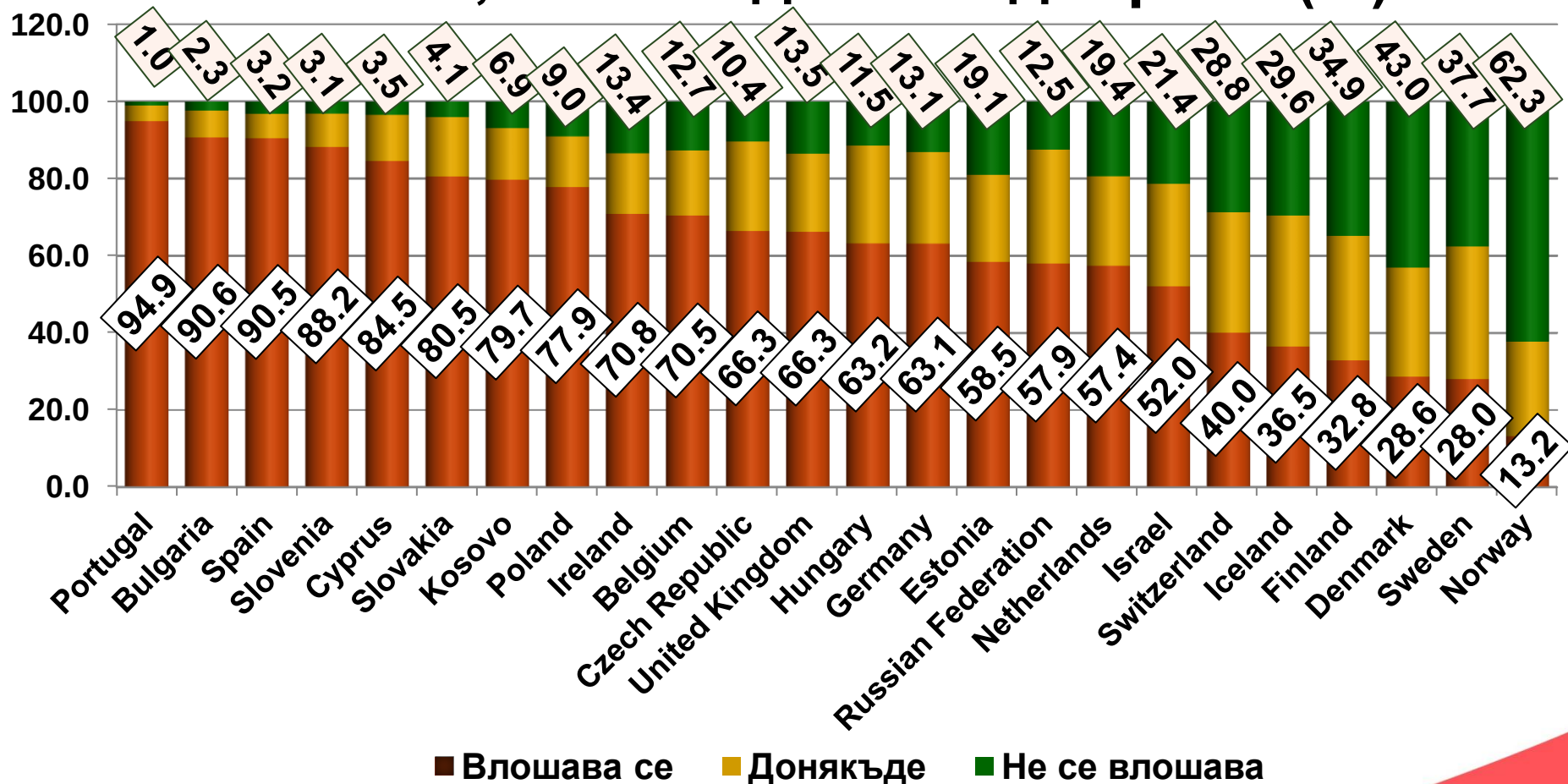
ДОВОЛНИ ОТ ЖИВОТА СИ (%)

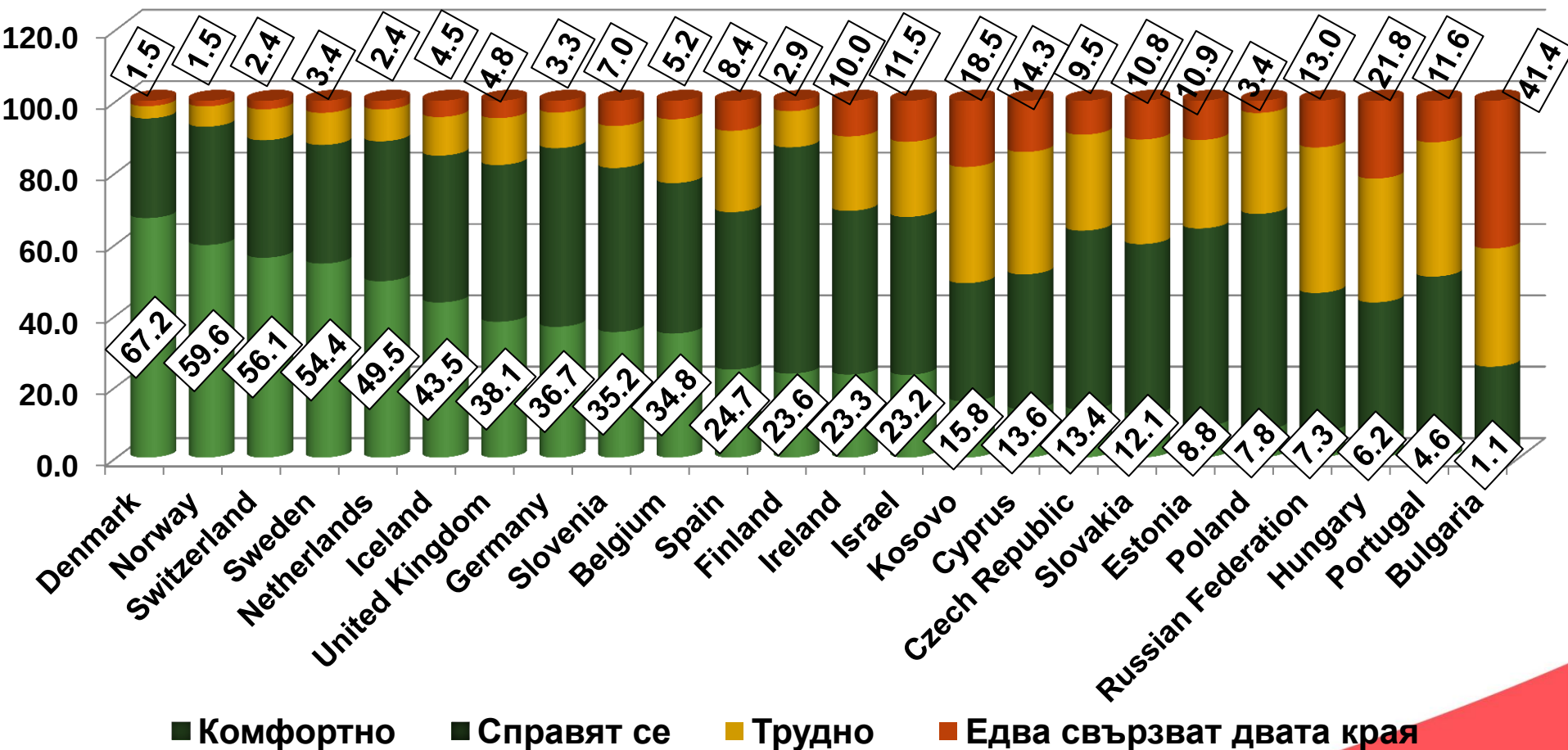
Чувстват се щастливи (%)

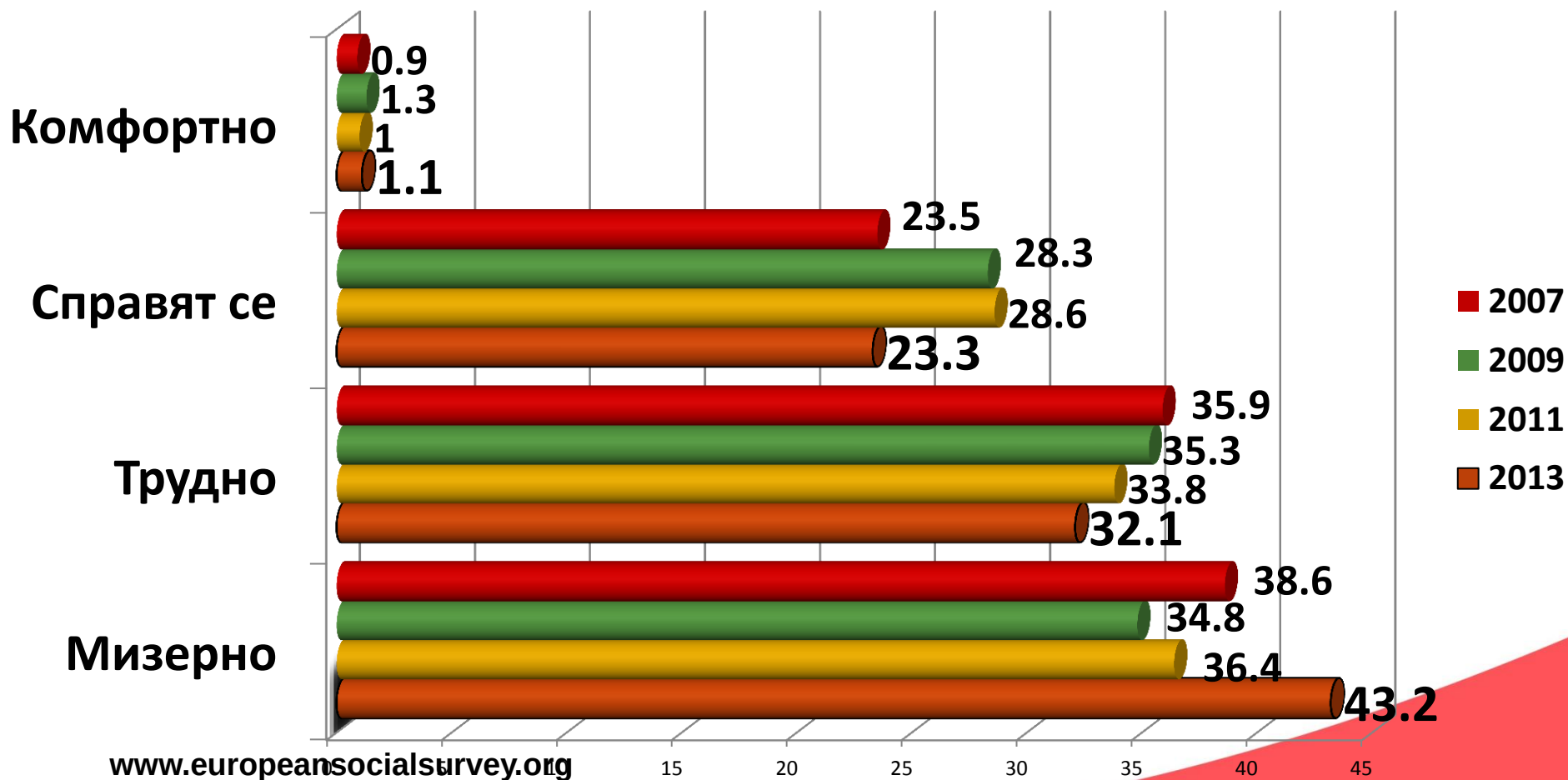
Животът на повечето хора в страната се влошава, вместо да се подобрява (%)

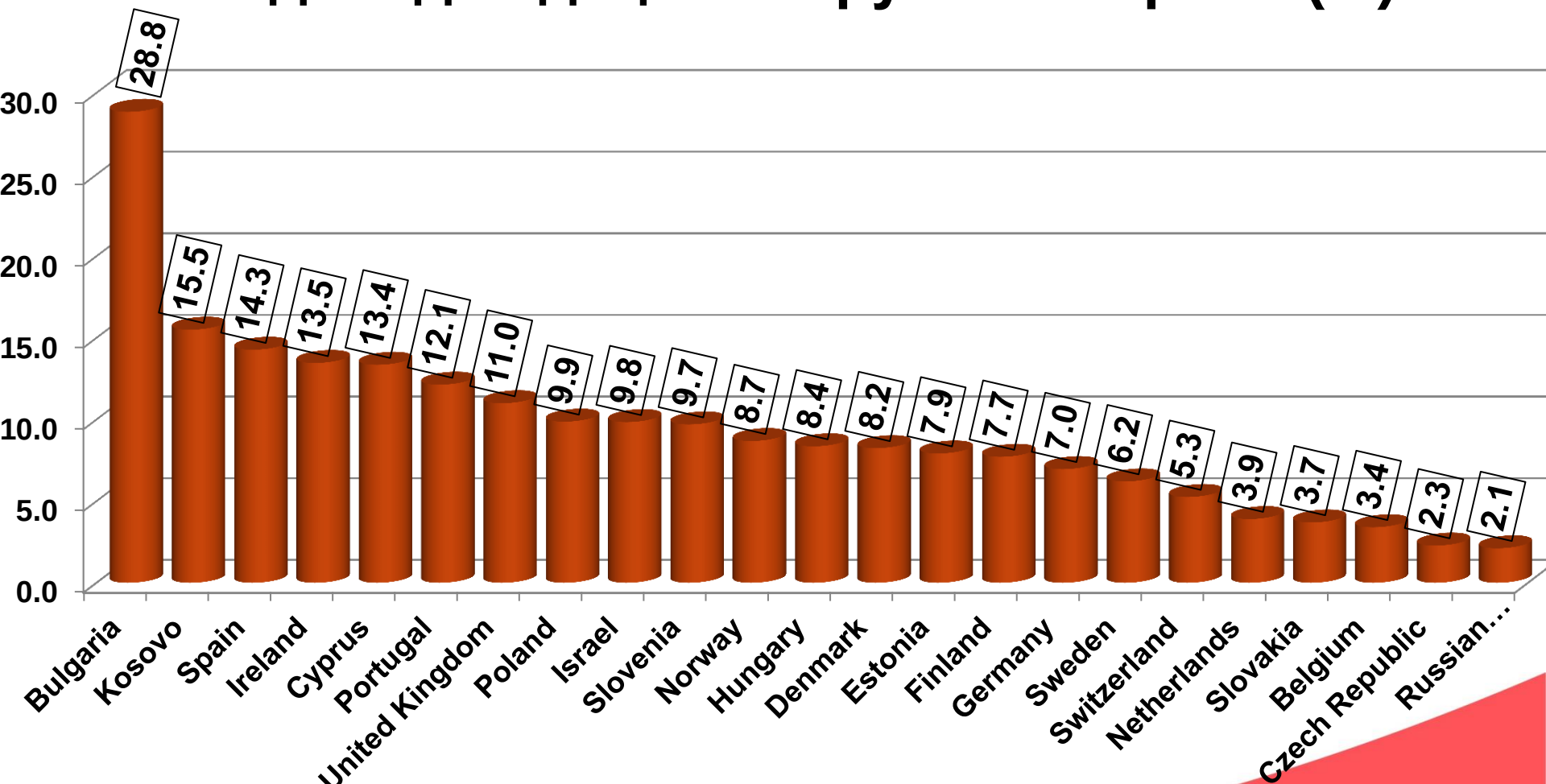
Как живеят домакинствата в Европа с доходите, които получават? (%)

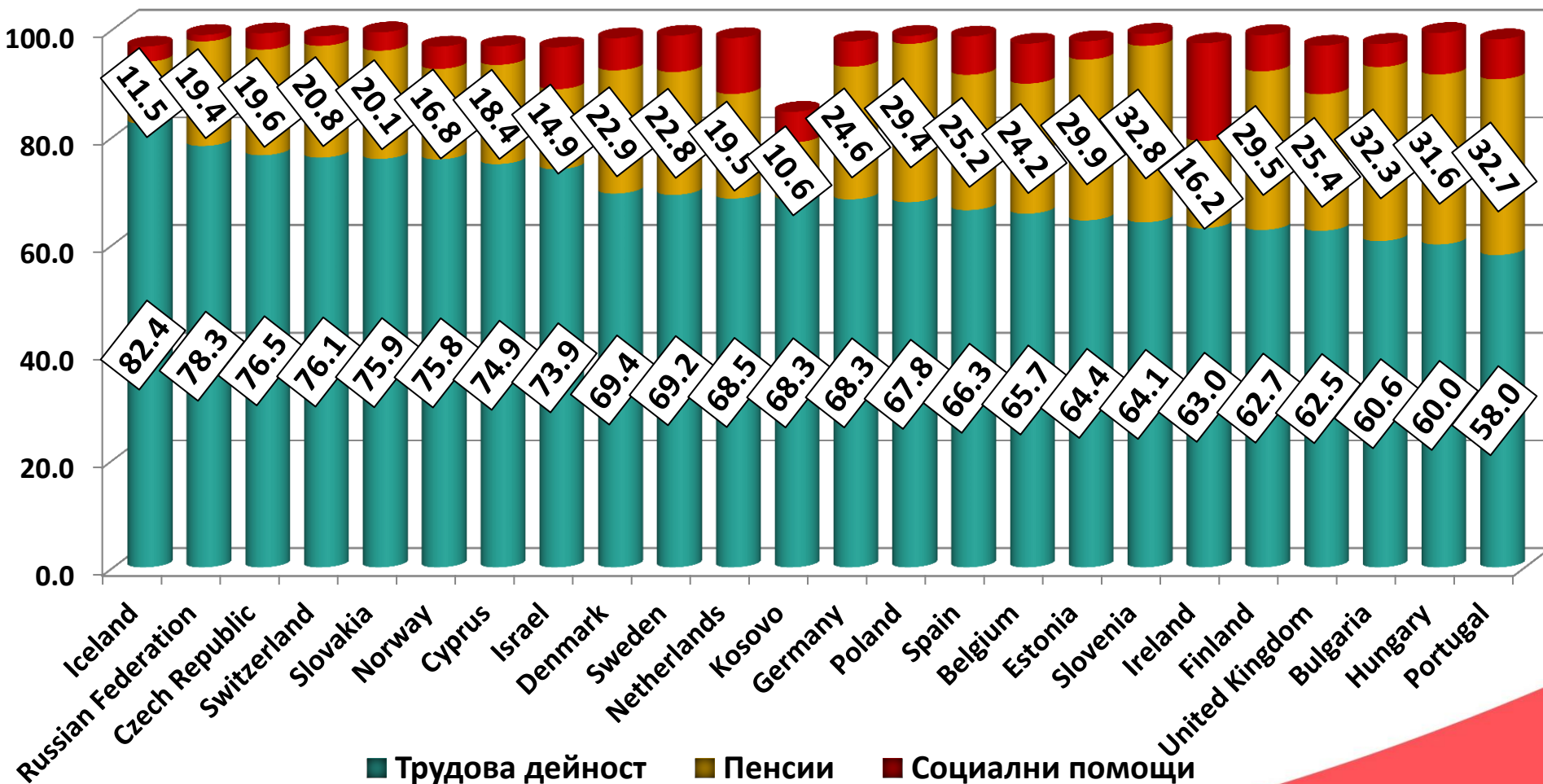
Как живеят домакинствата в България с доходите, които получават по години? (%)

Домакинства с доходи в най-ниската подоходна децилна група по страни (%)

Основни източници на доходи (%)

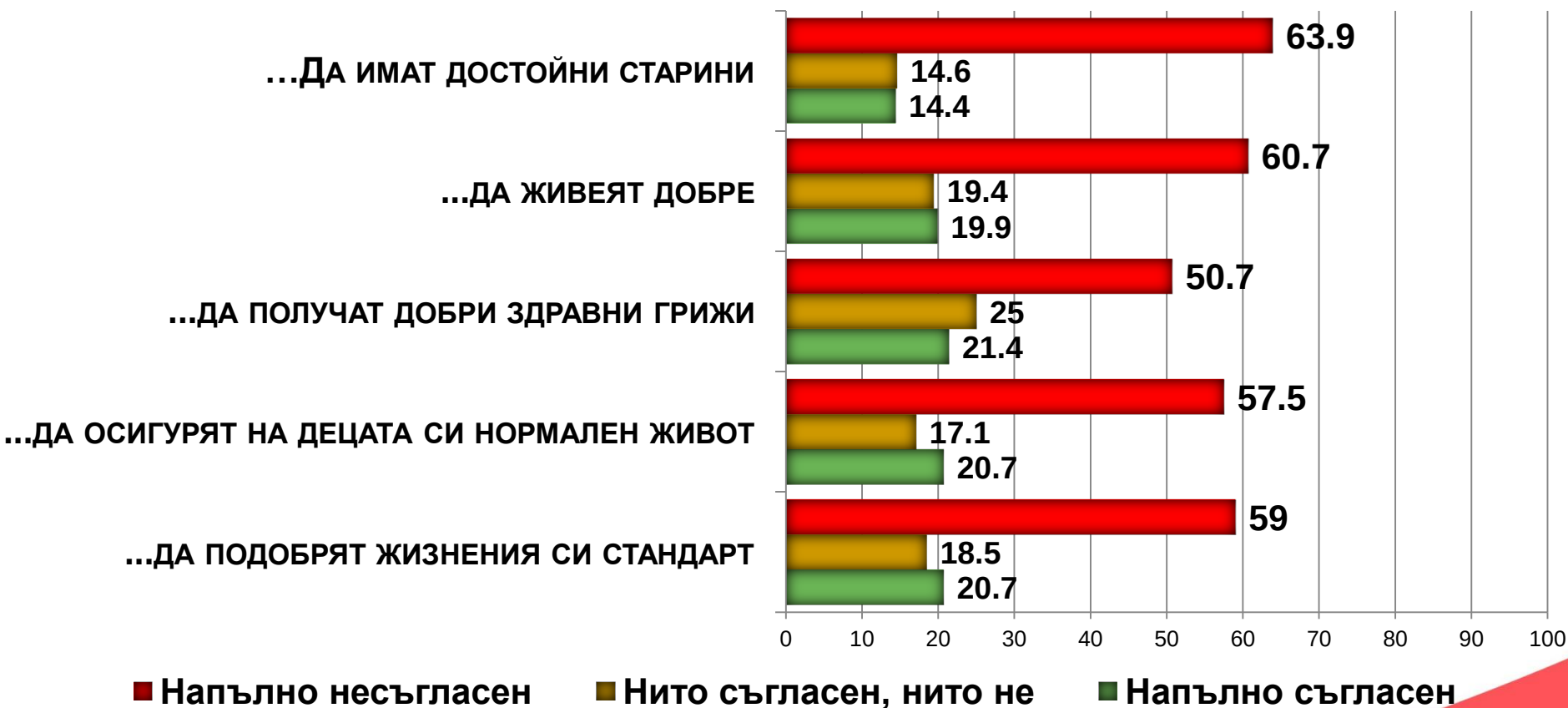

Трудова дейност

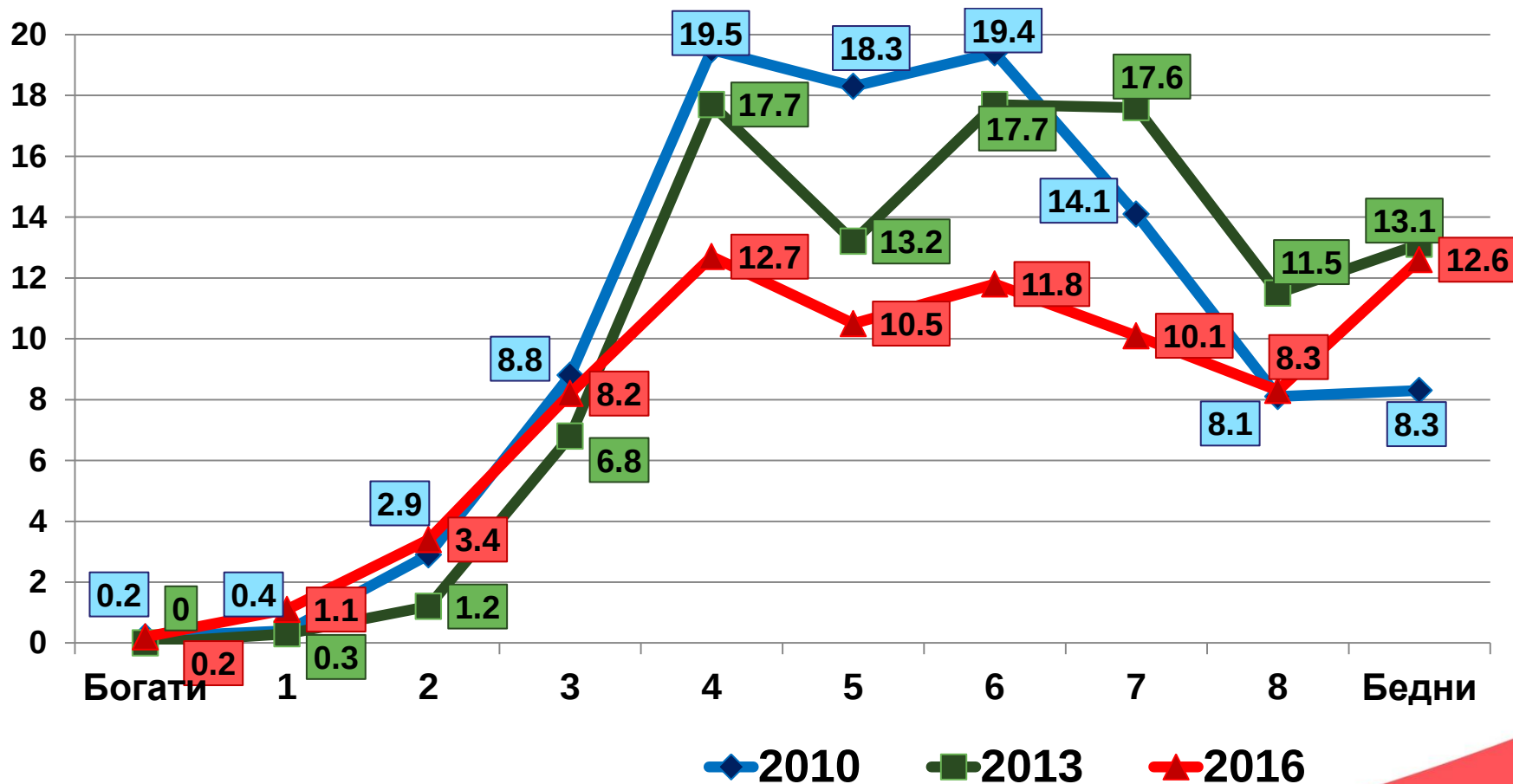
Пенсии

Социални помощи

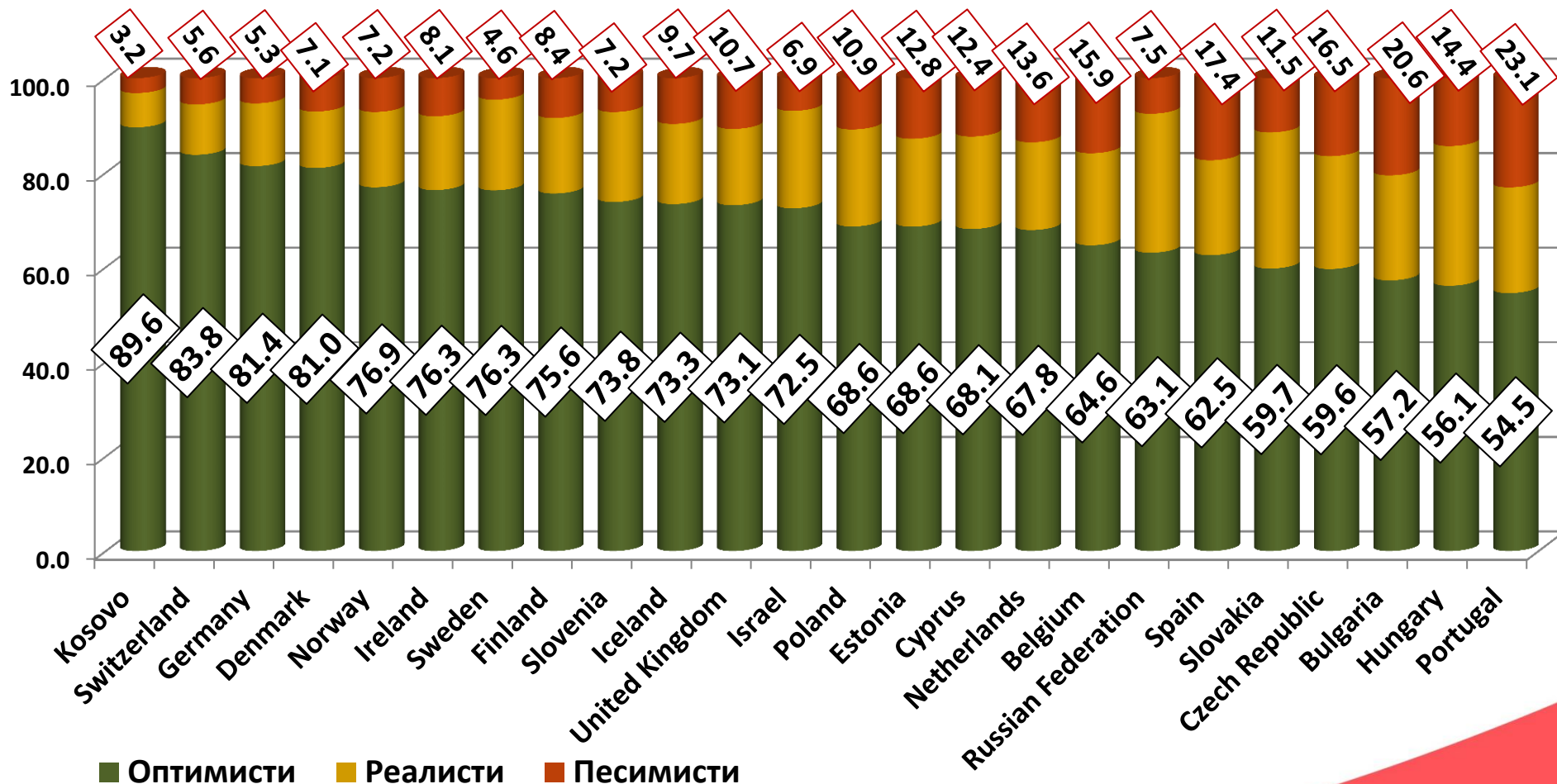
Степен на съгласие с твърдението:
„Така както стоят нещата в България, хора като мен
имат добри възможности”...

Субективна бедност по години (%)

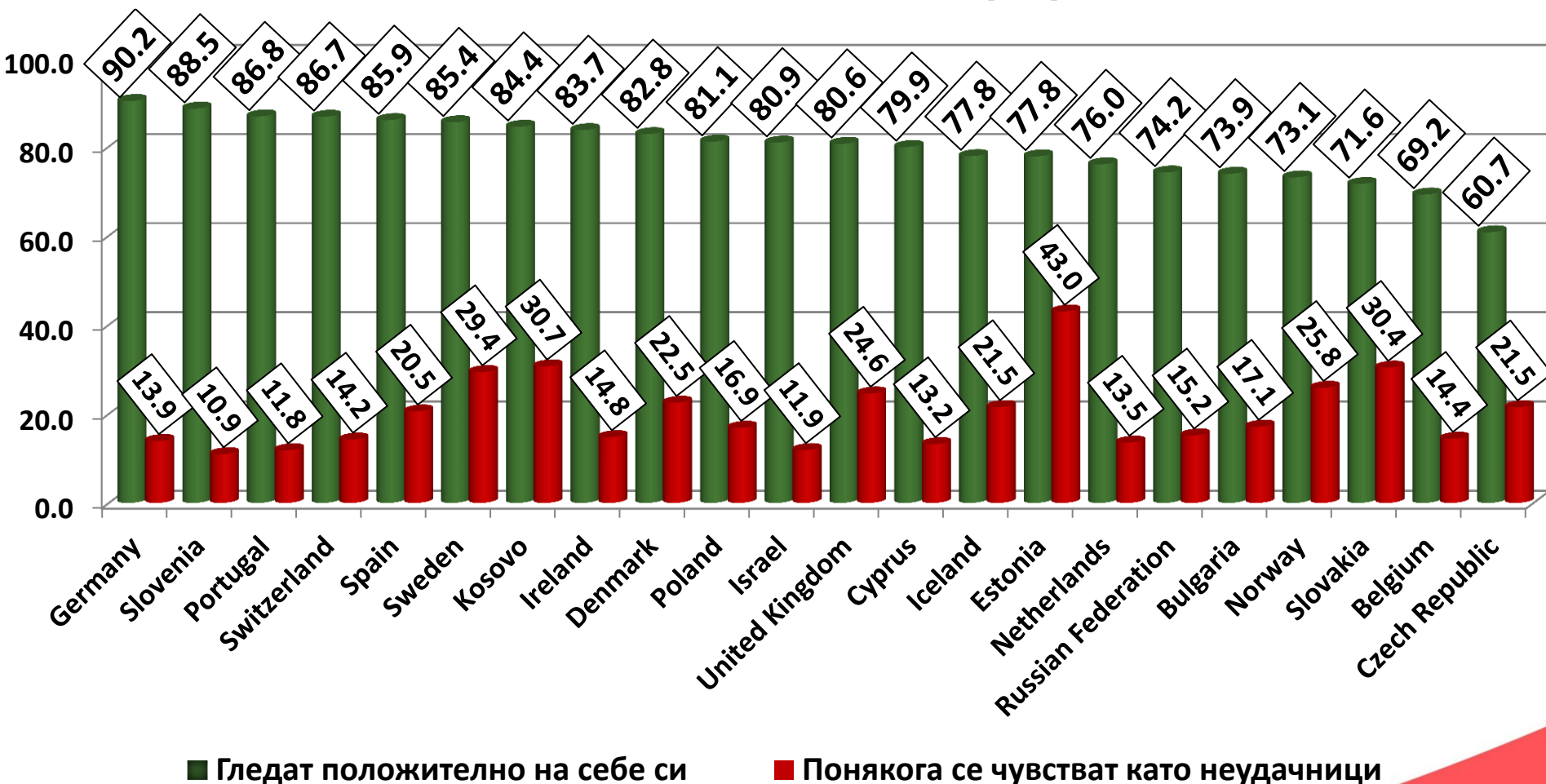

Оптимизъм за личното бъдеще (%)

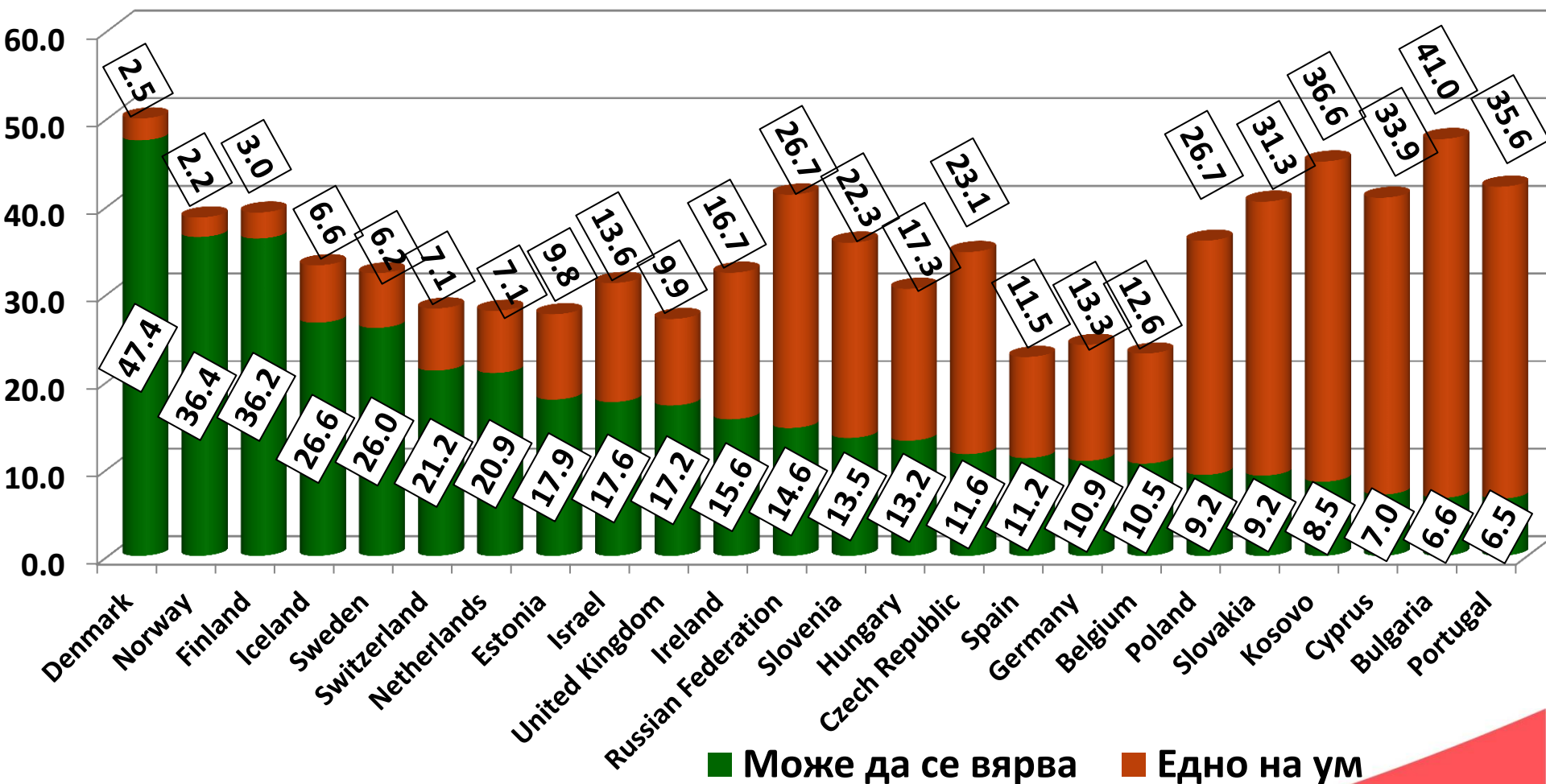

България: общество на ниско доверие в хората и институциите

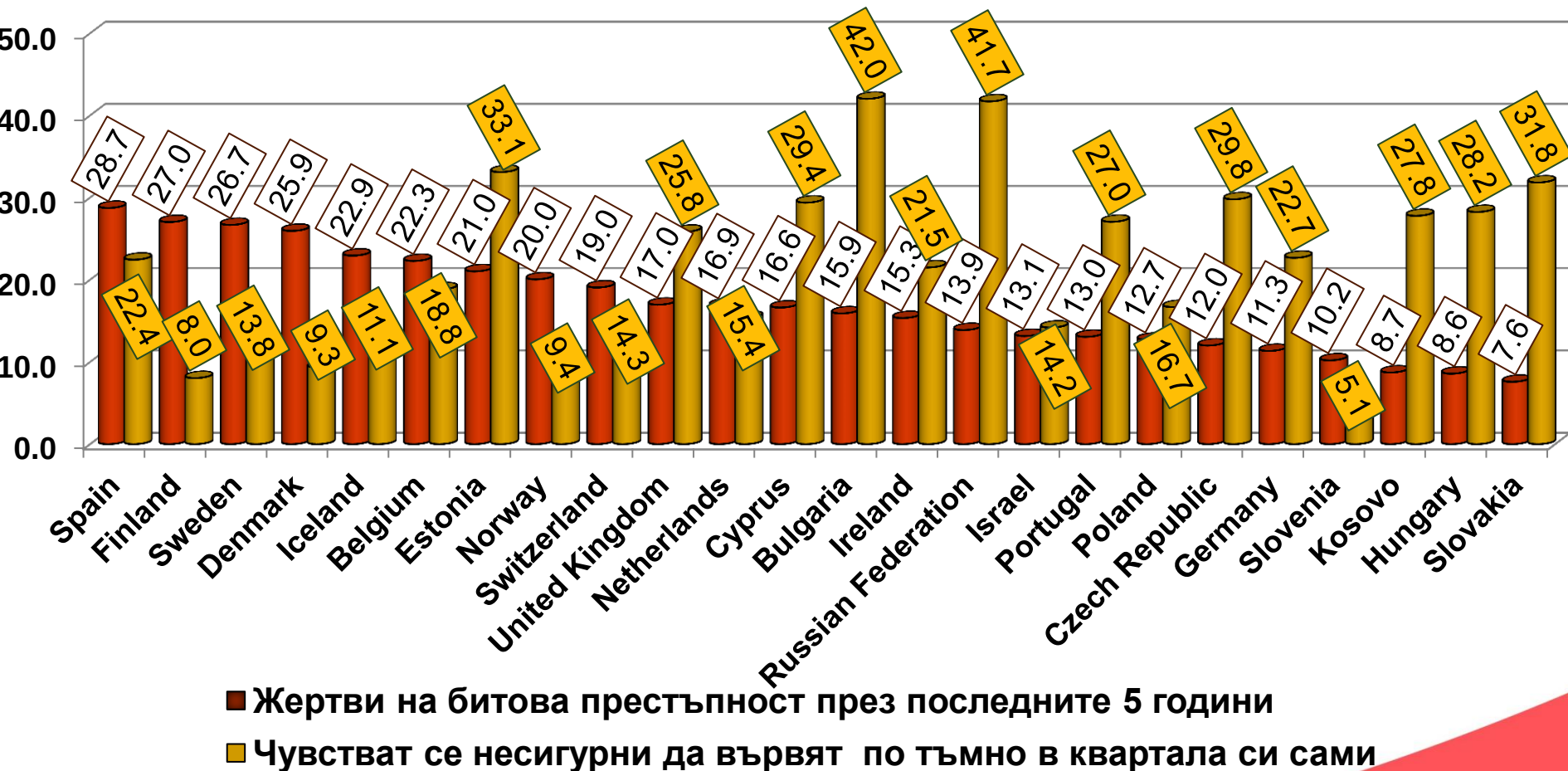
Вяра в себе си (%)

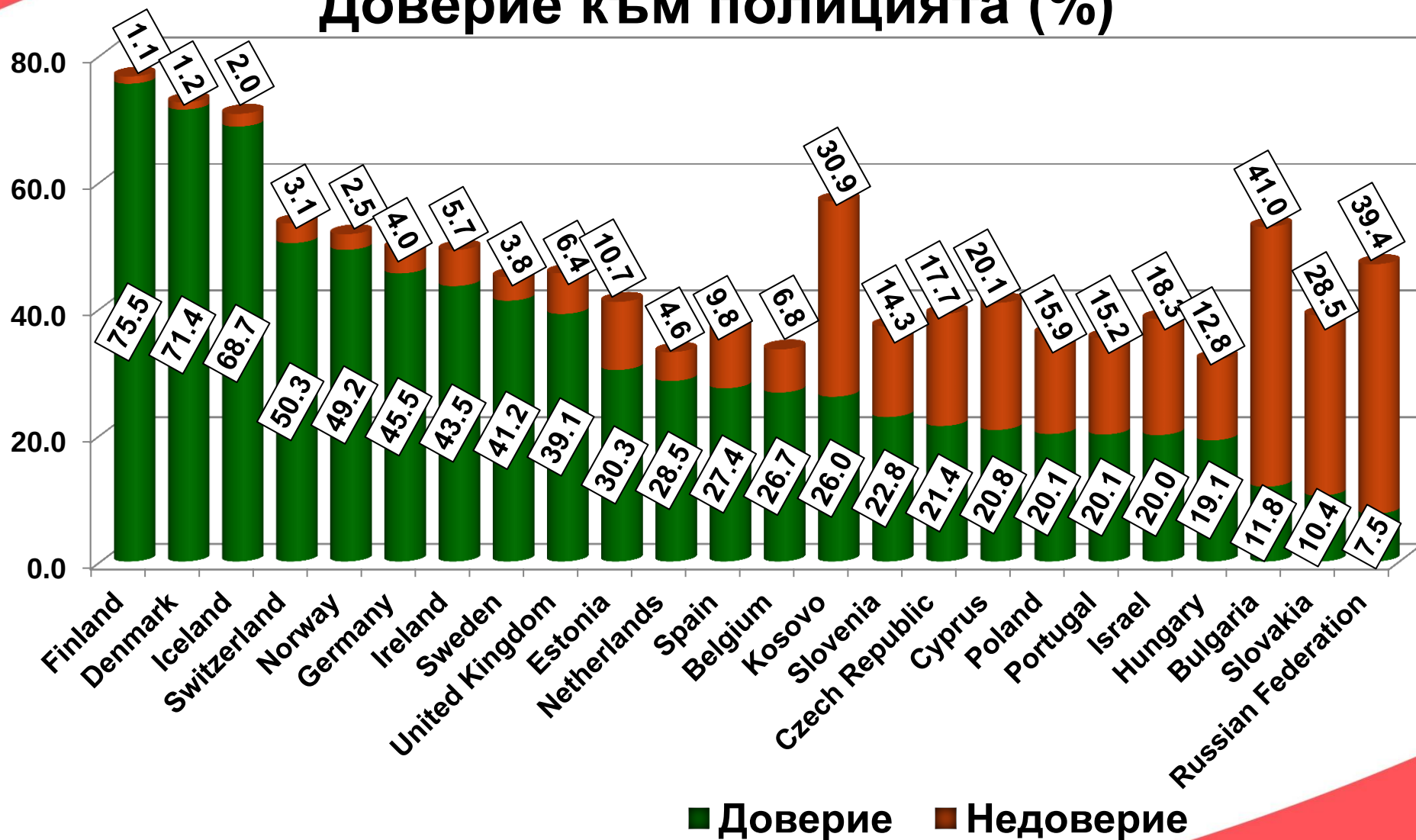
Доверие към хората (%)

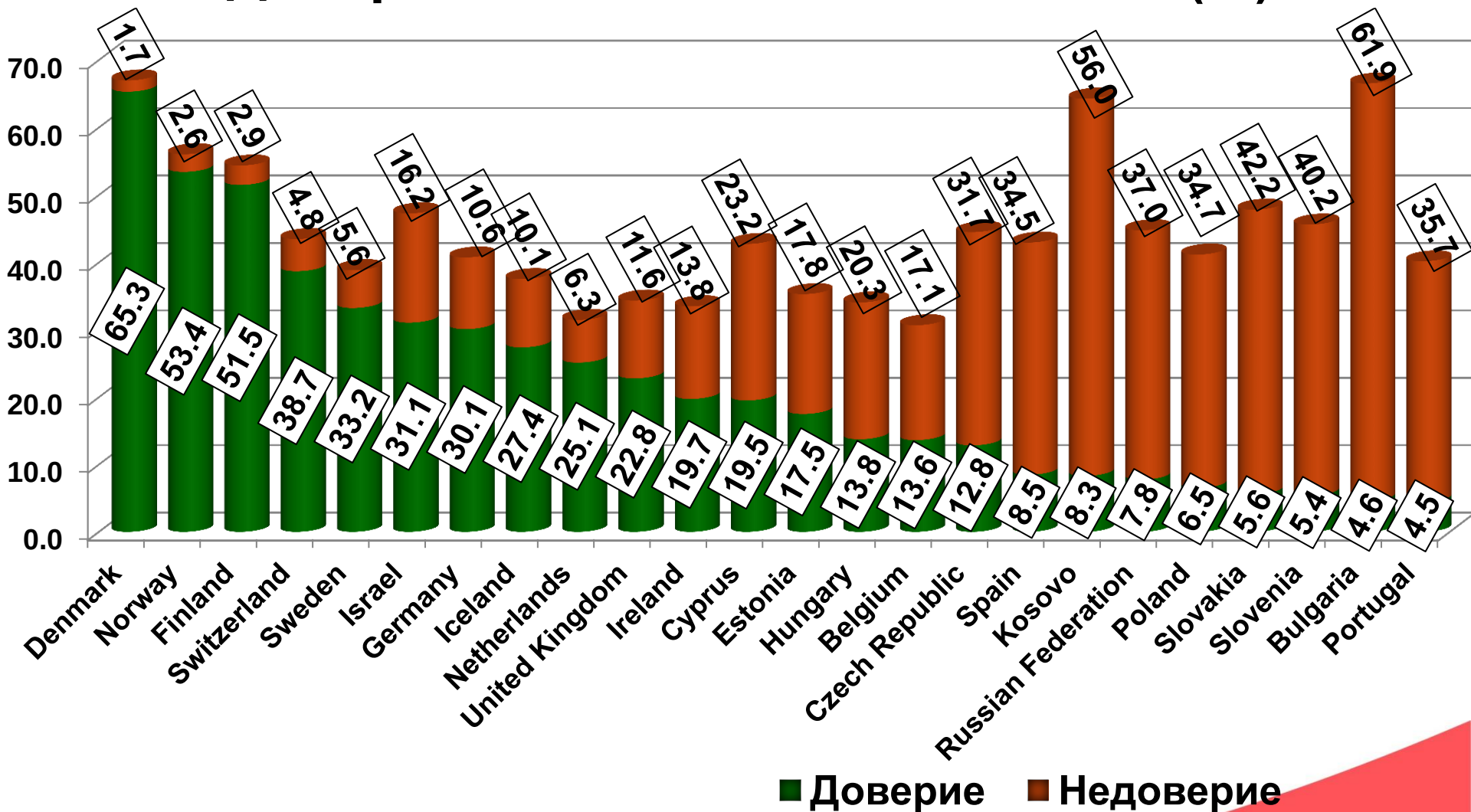
Жертви на битова престъпност и живот в страх (%)

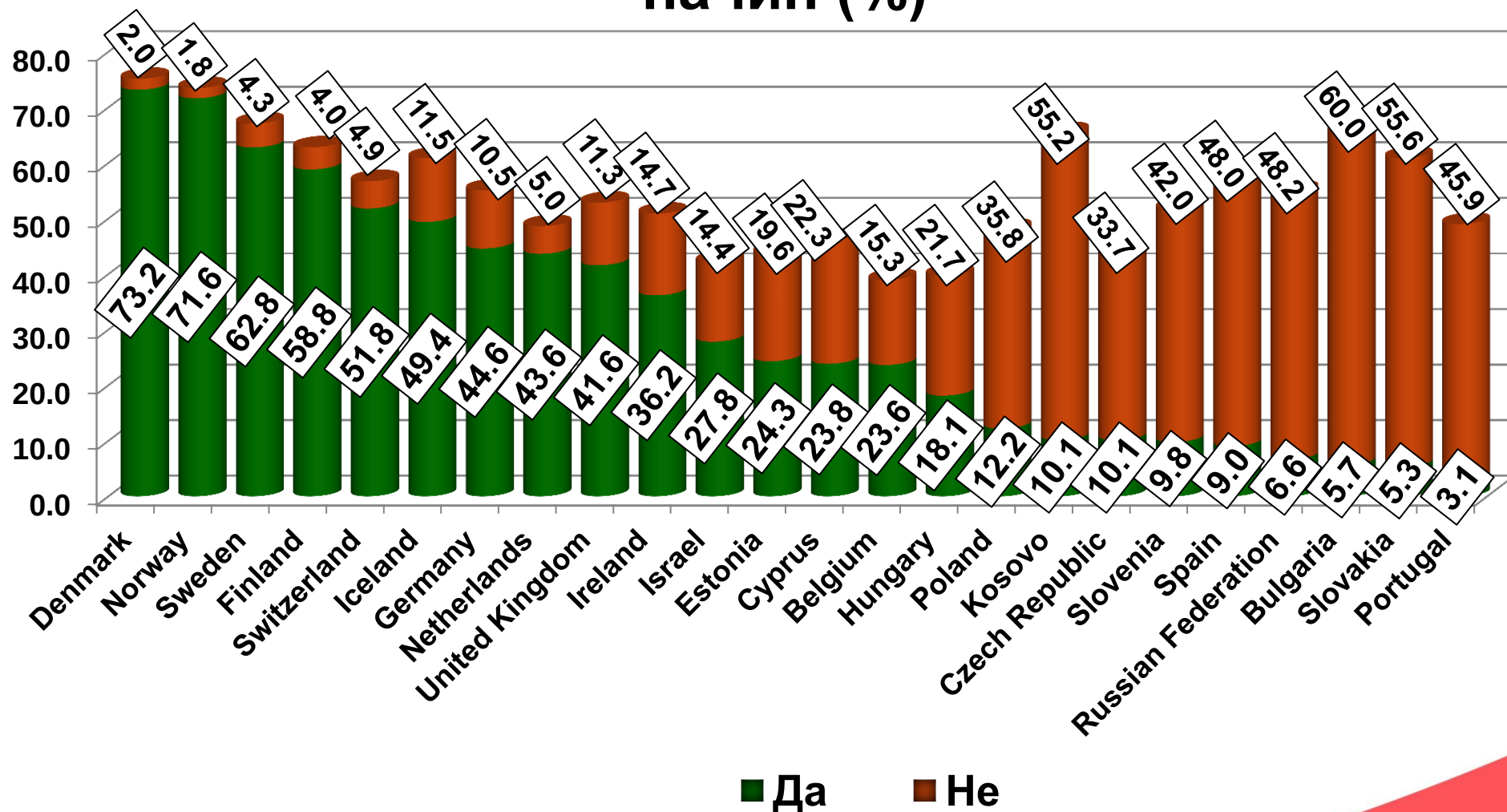
Доверие към полицията (%)

Доверие към съдебната система (%)

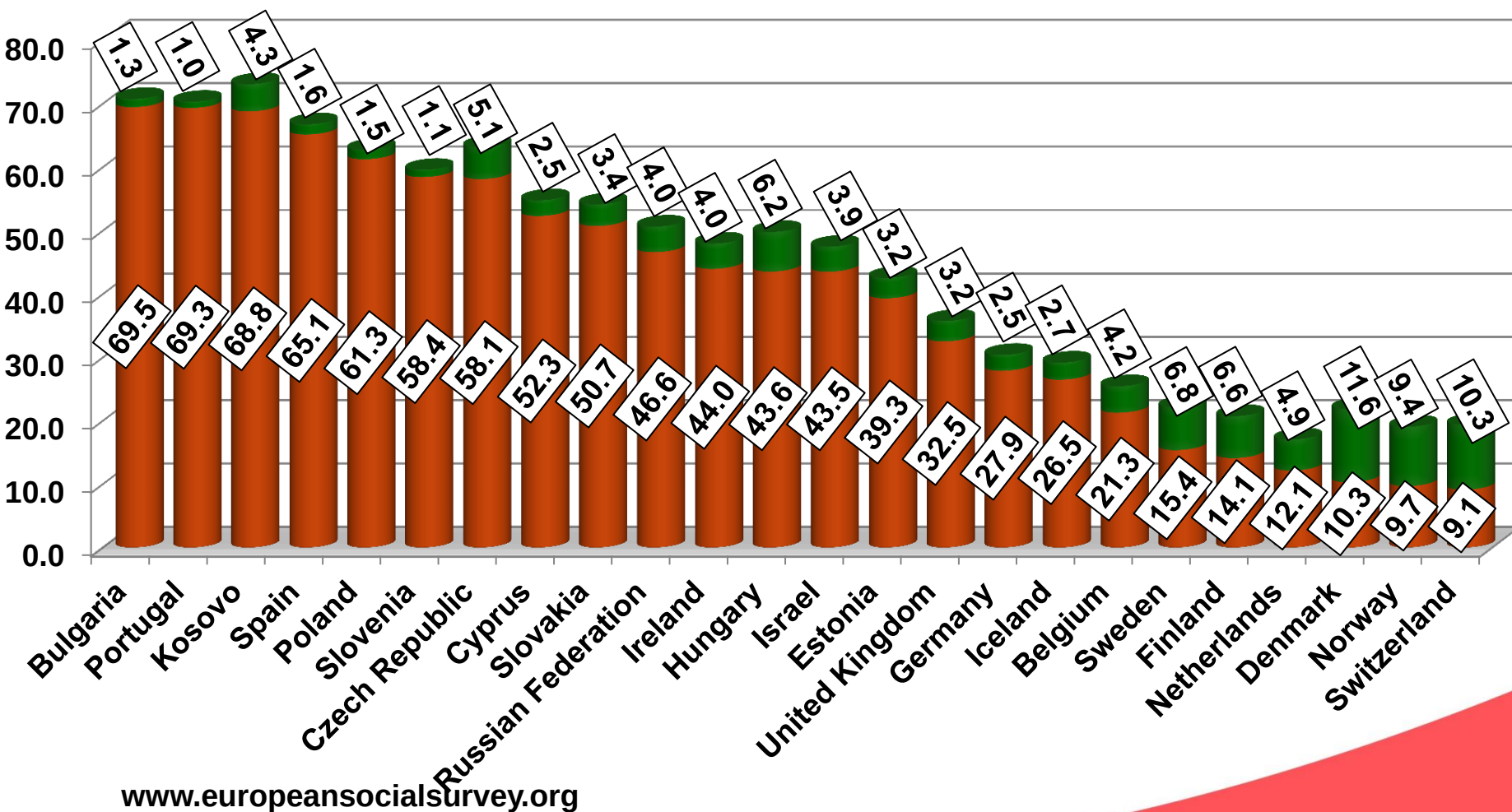

Съдилищата третират всички по един и същи начин (%)

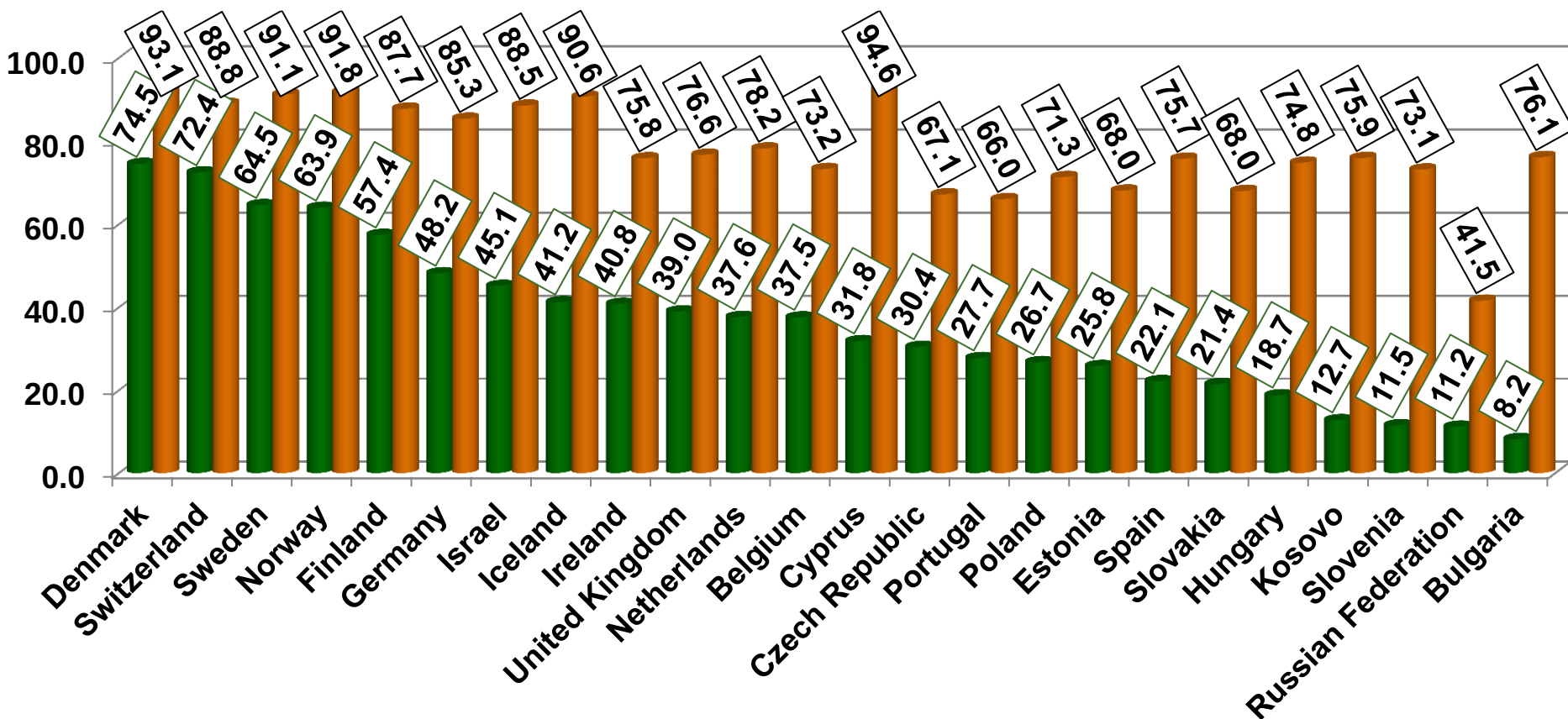

Доверие към политиците (%)

■ Недоверие ■ Доверие

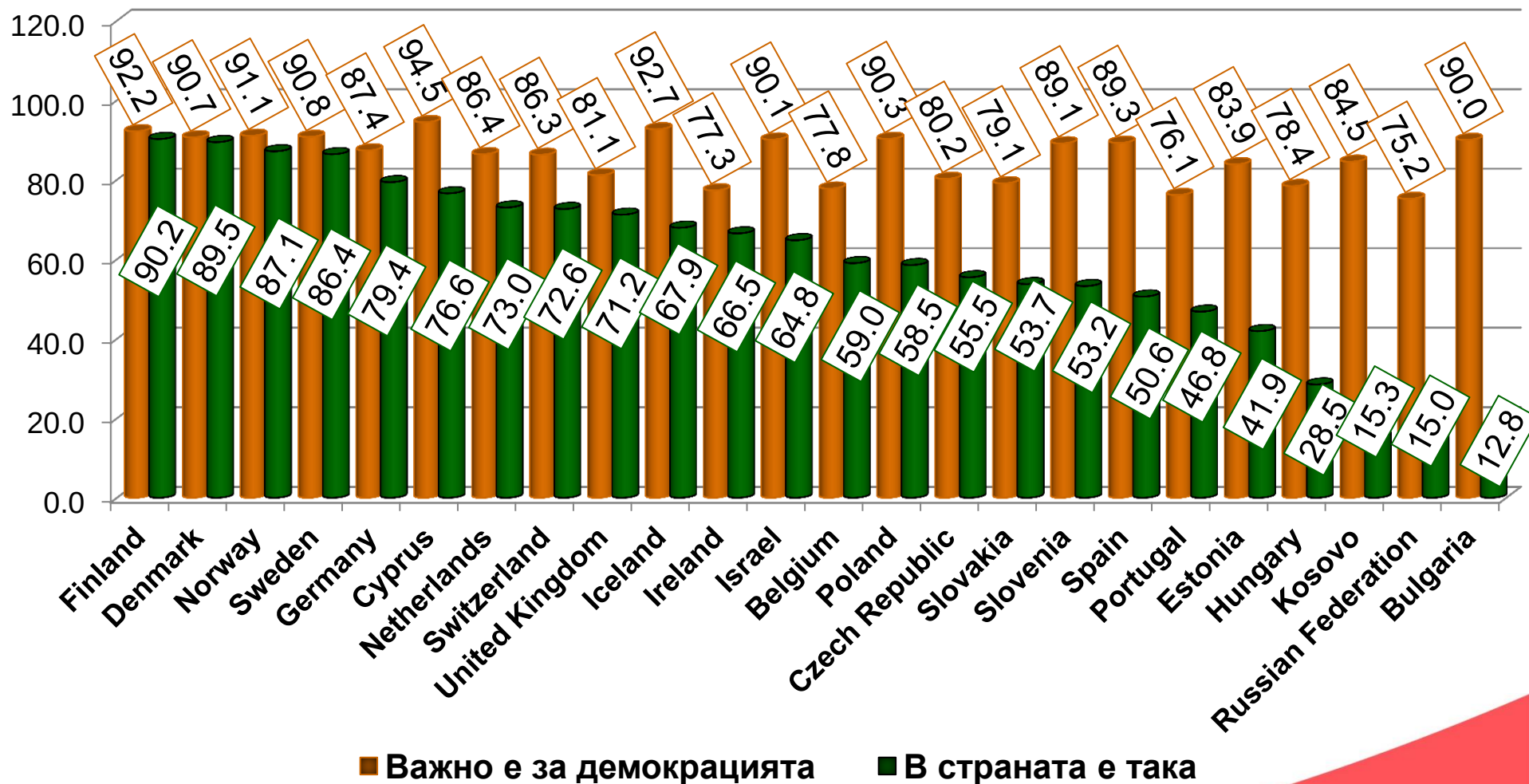
Демокрацията в Европа: реална и желана (%)

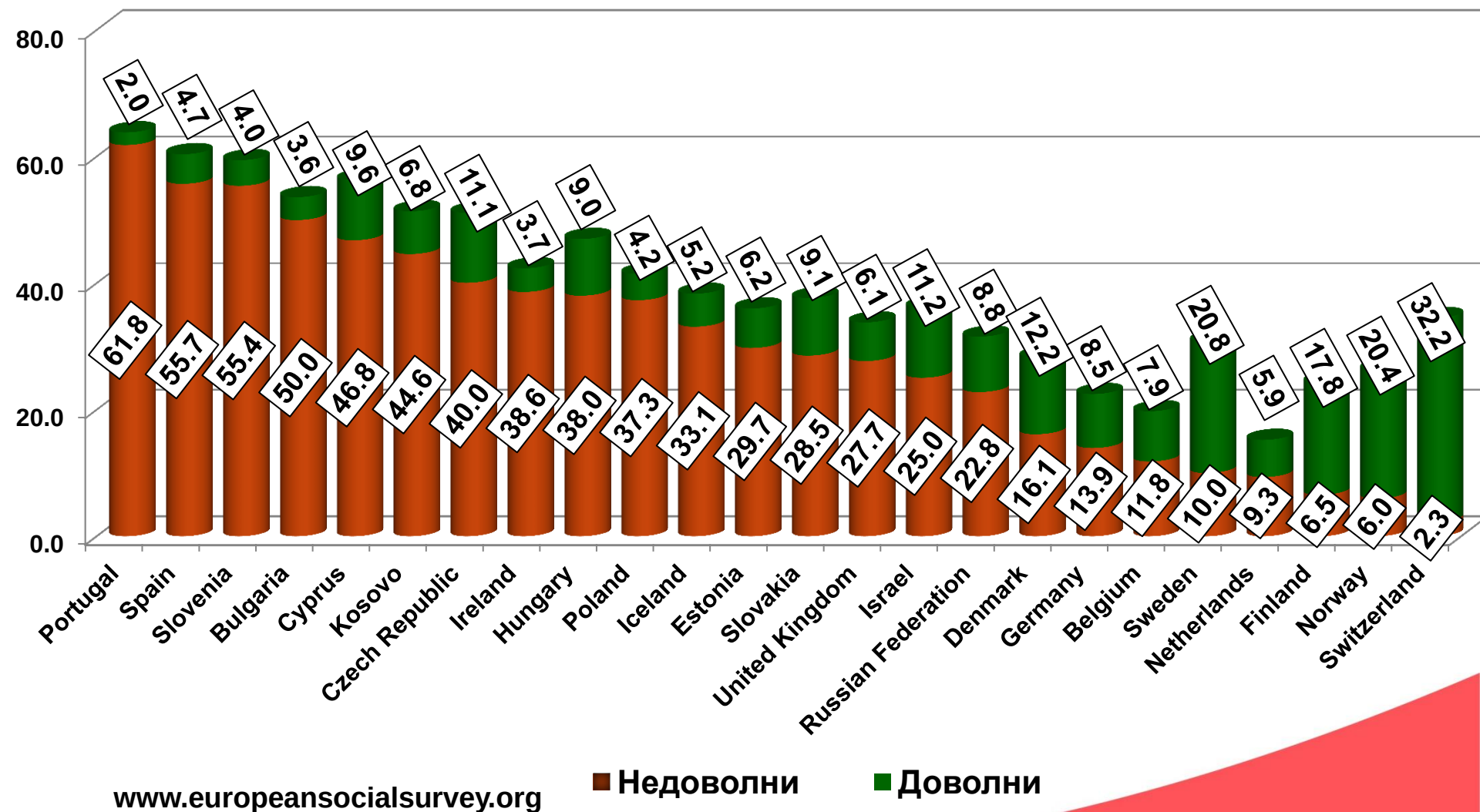
■ Живея в демократична държава

■ Важно е да живееш в демократично управлявана страна

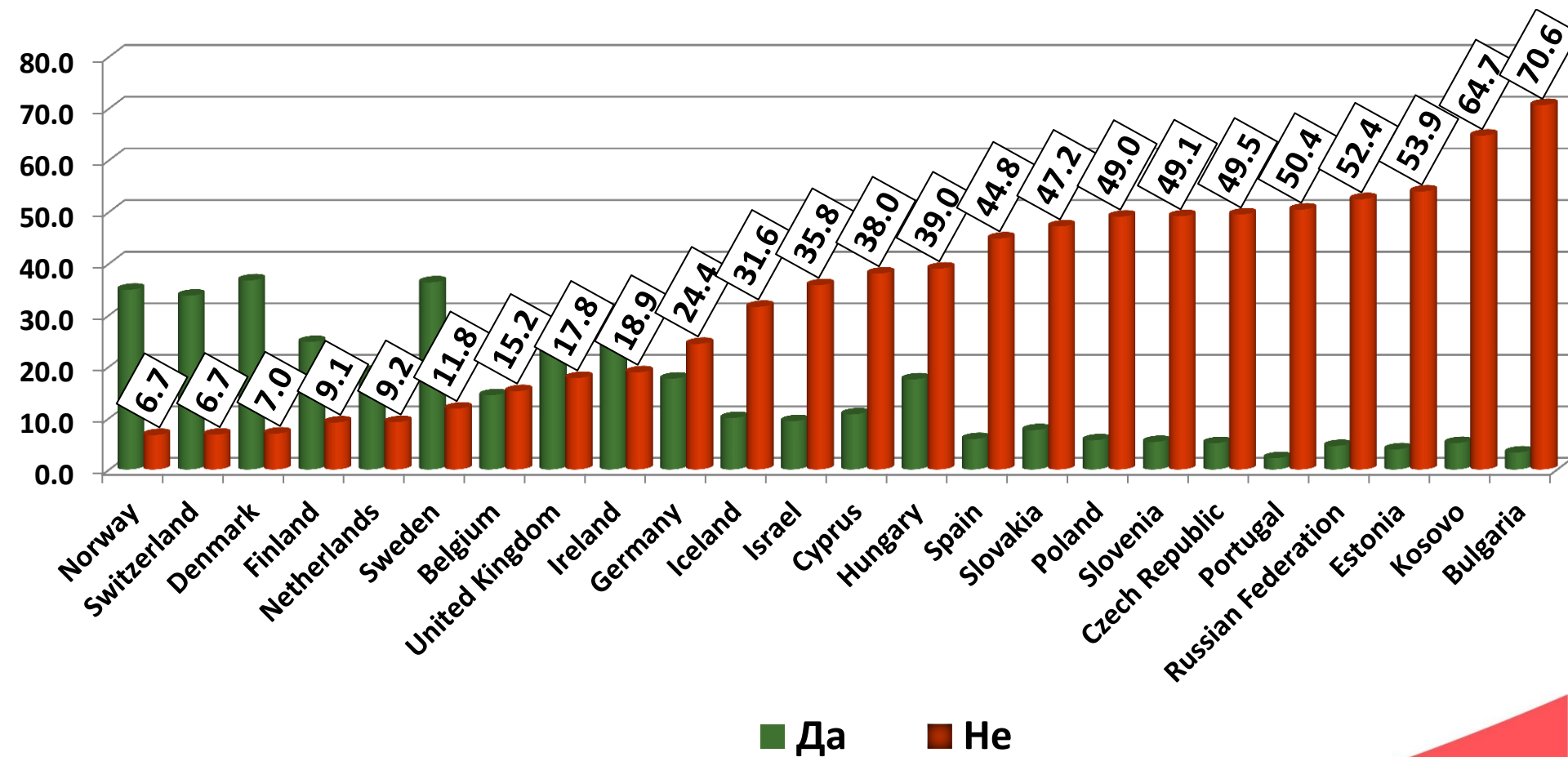
Свободните и честни избори: реални и желани (%)

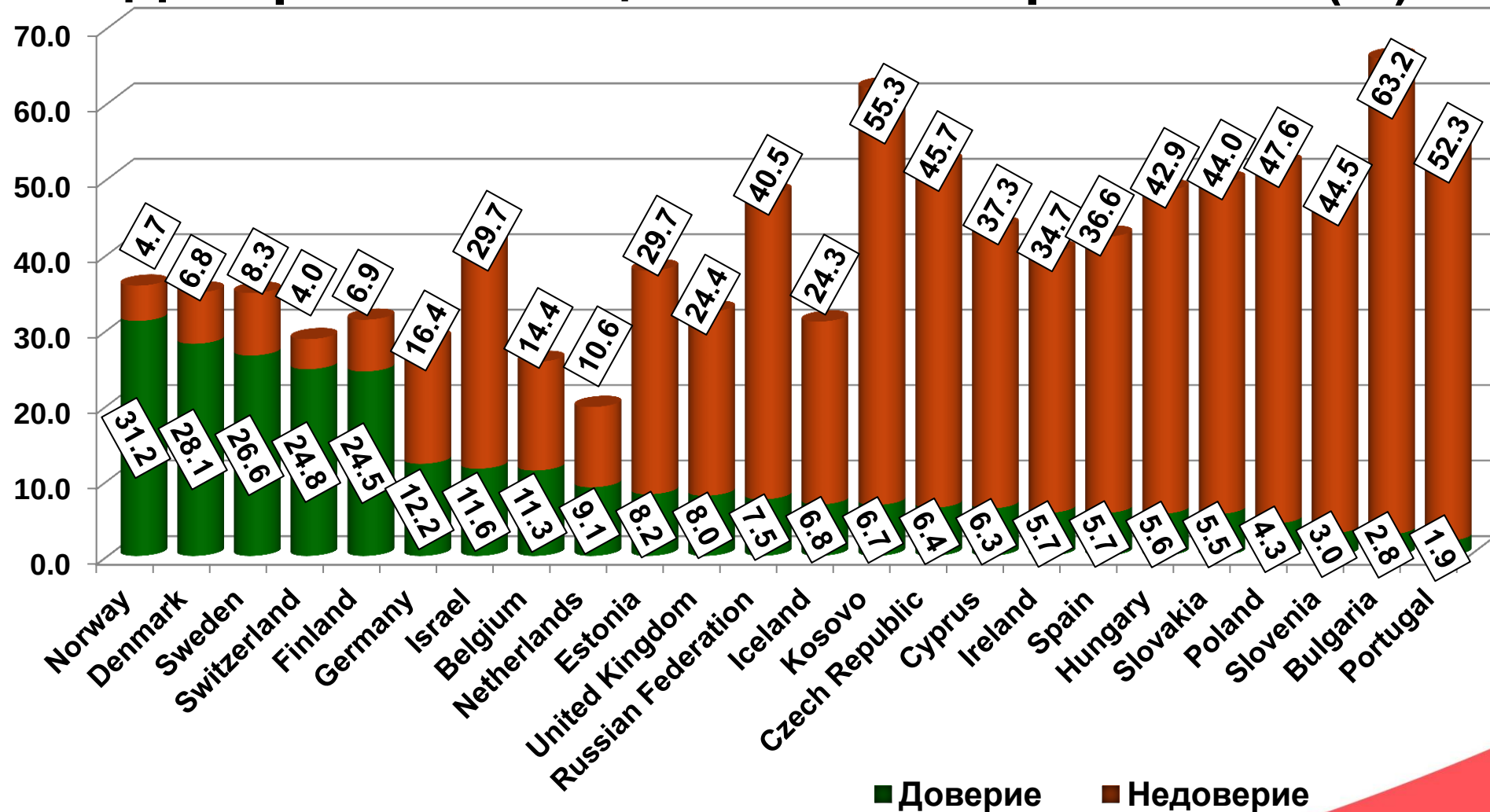
Доволни от правителствата си (%)

Правителството защитава гражданите си от бедност (%)

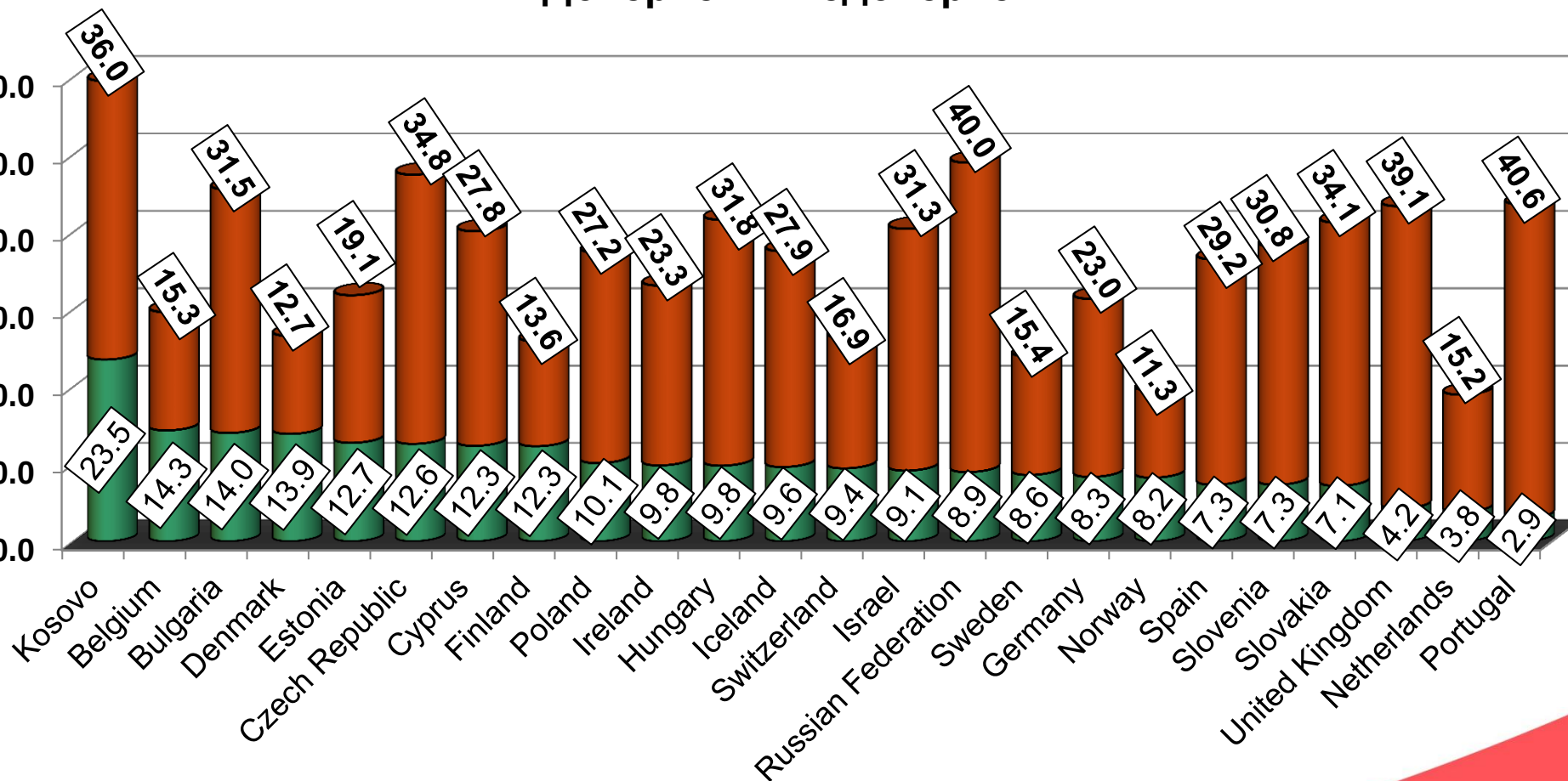

Доверие към националните парламенти (%)

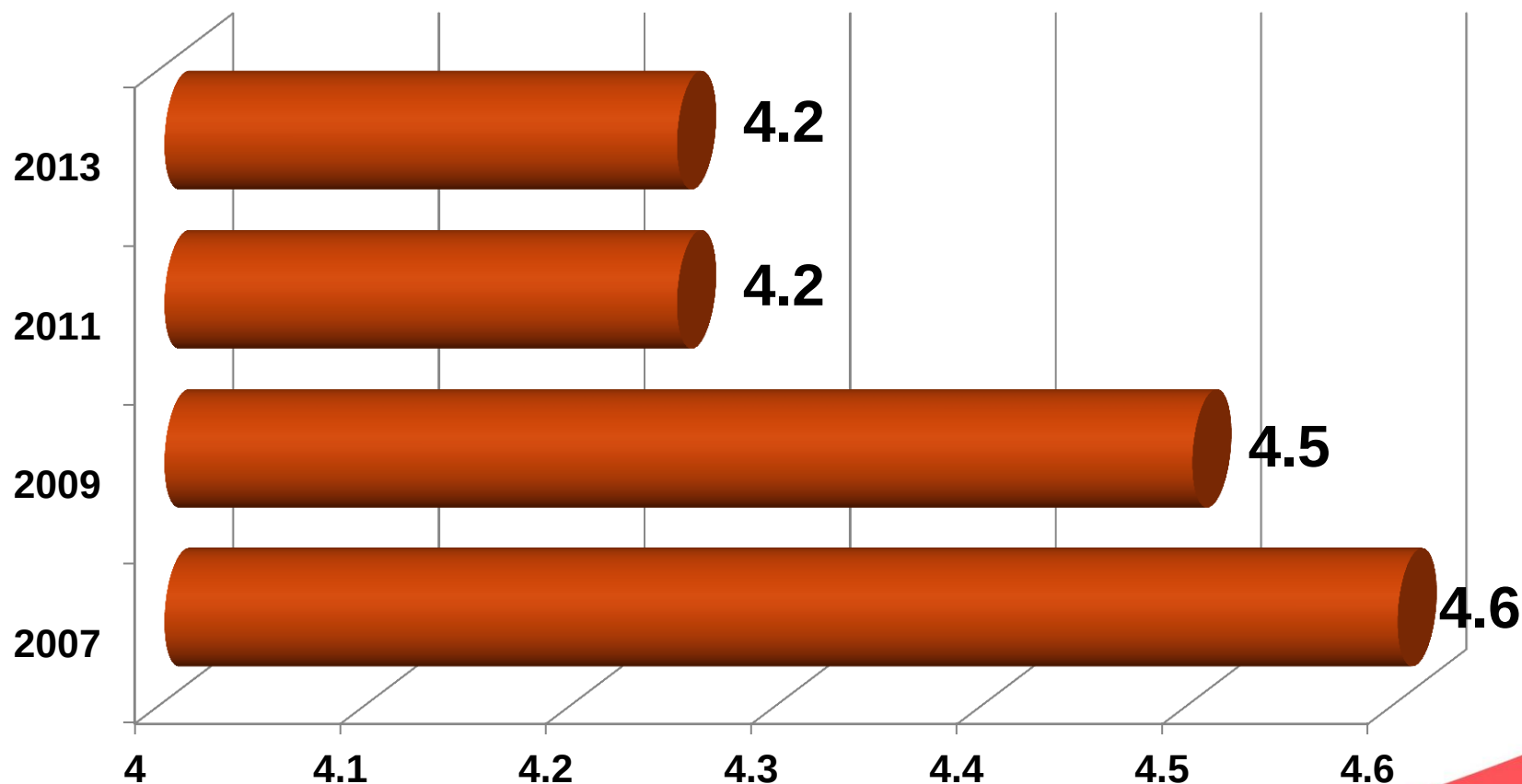

Доверие към Европейския парламент (%)

■ Доверие ■ Недоверие

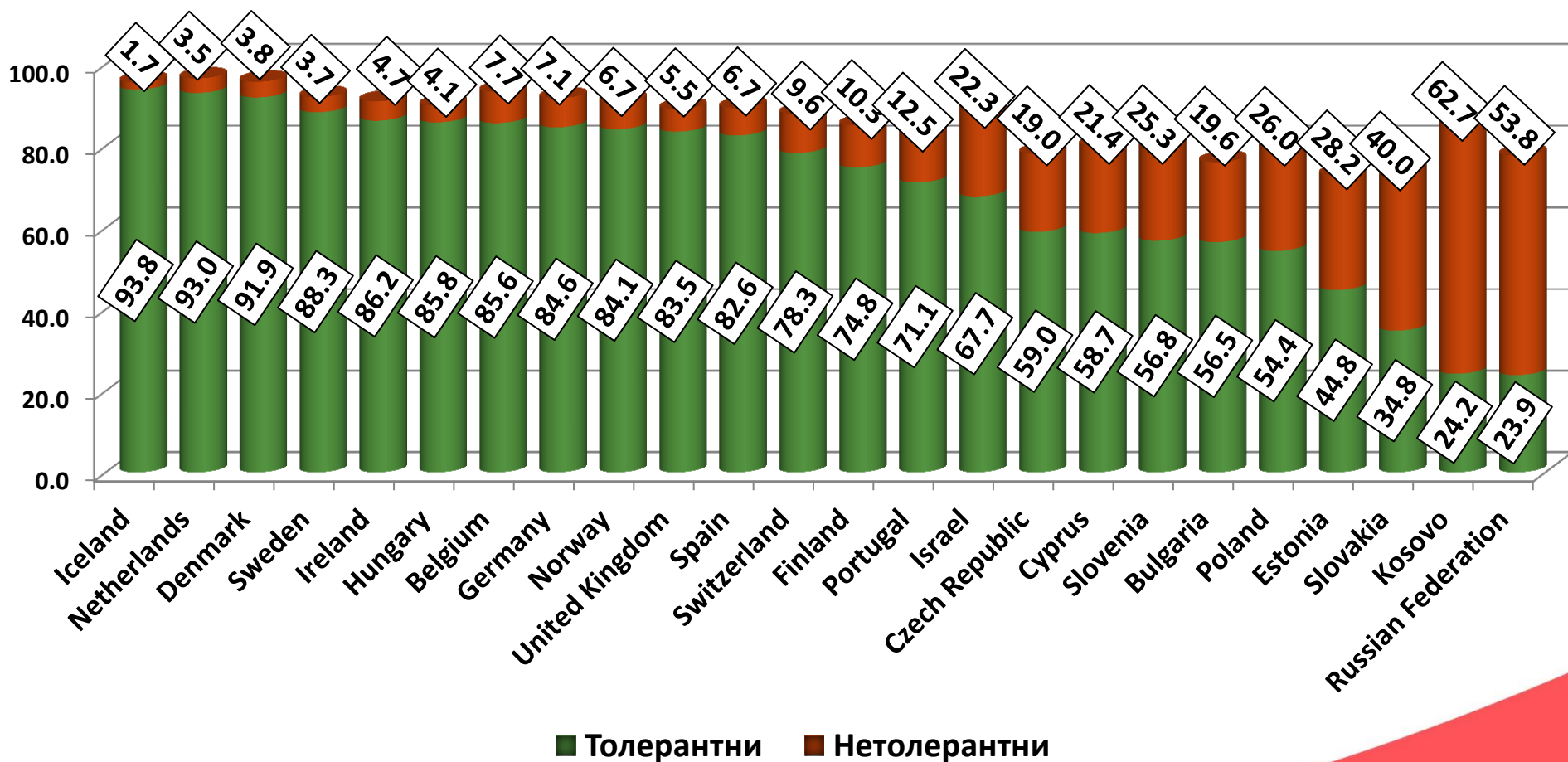

Доверие към Европейския парламент по години (средна за Европа по 11-степенна рангова скала)

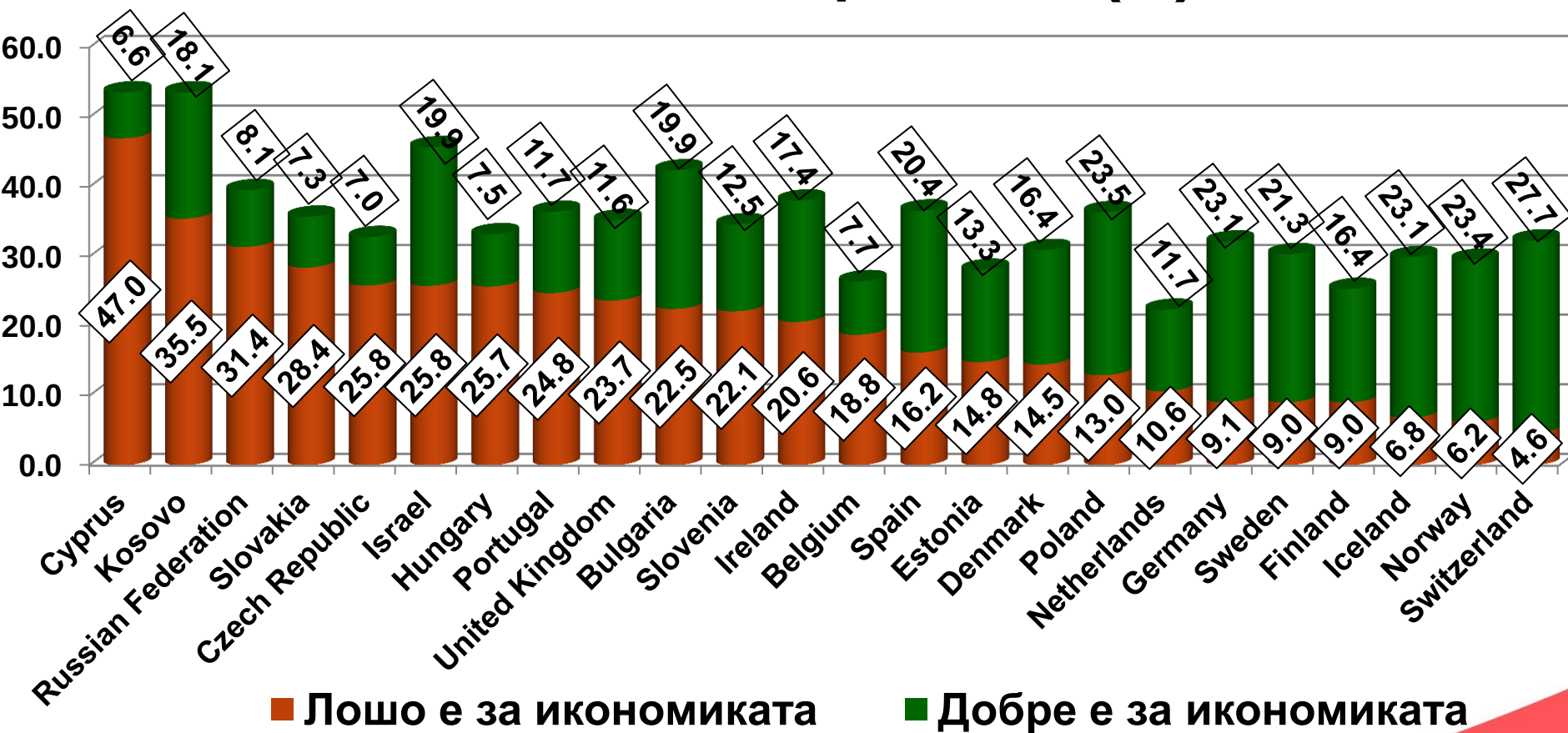

***Европейската и
българската
толерантност към
“другите”***

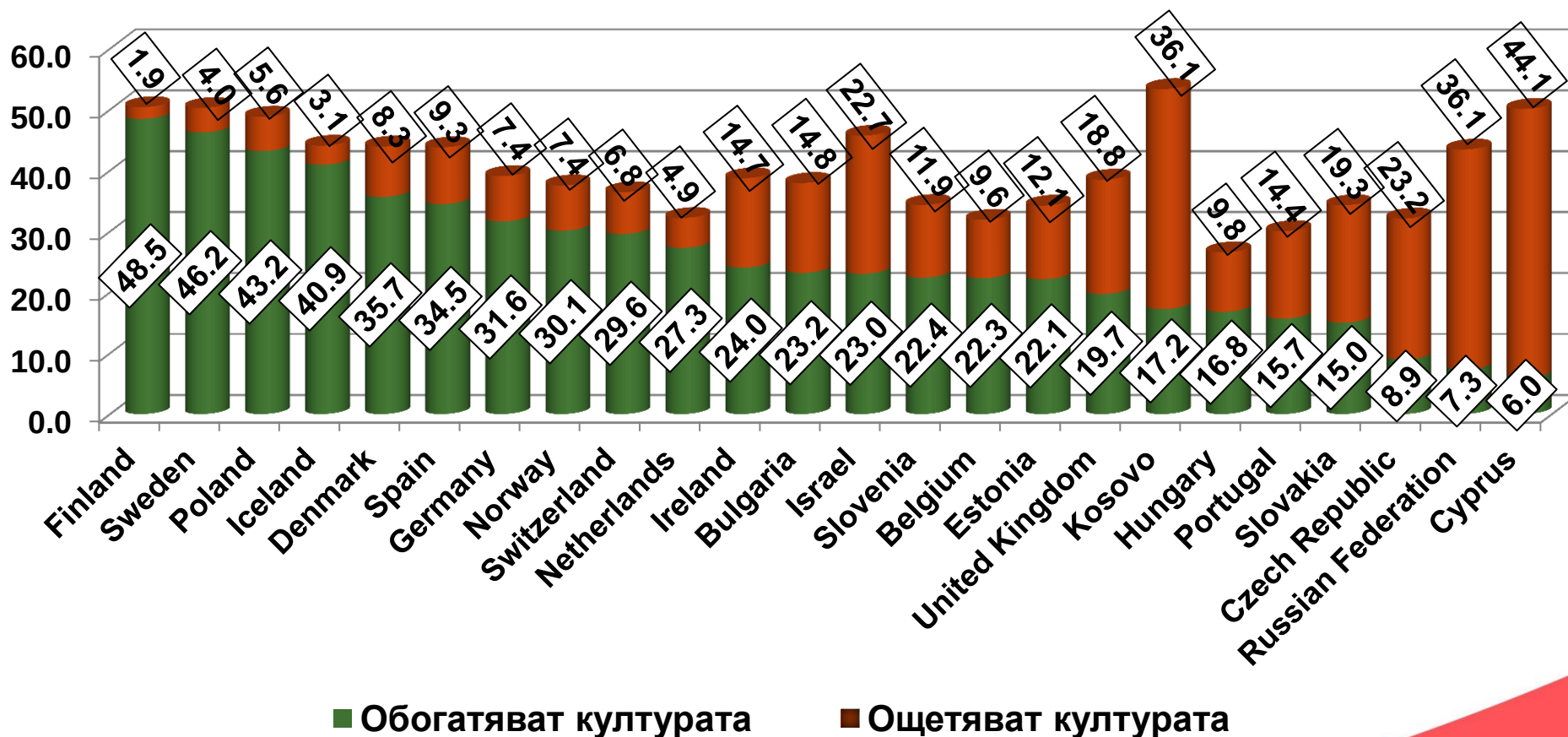
Отношение към хората с различна сексуална ориентация (%)

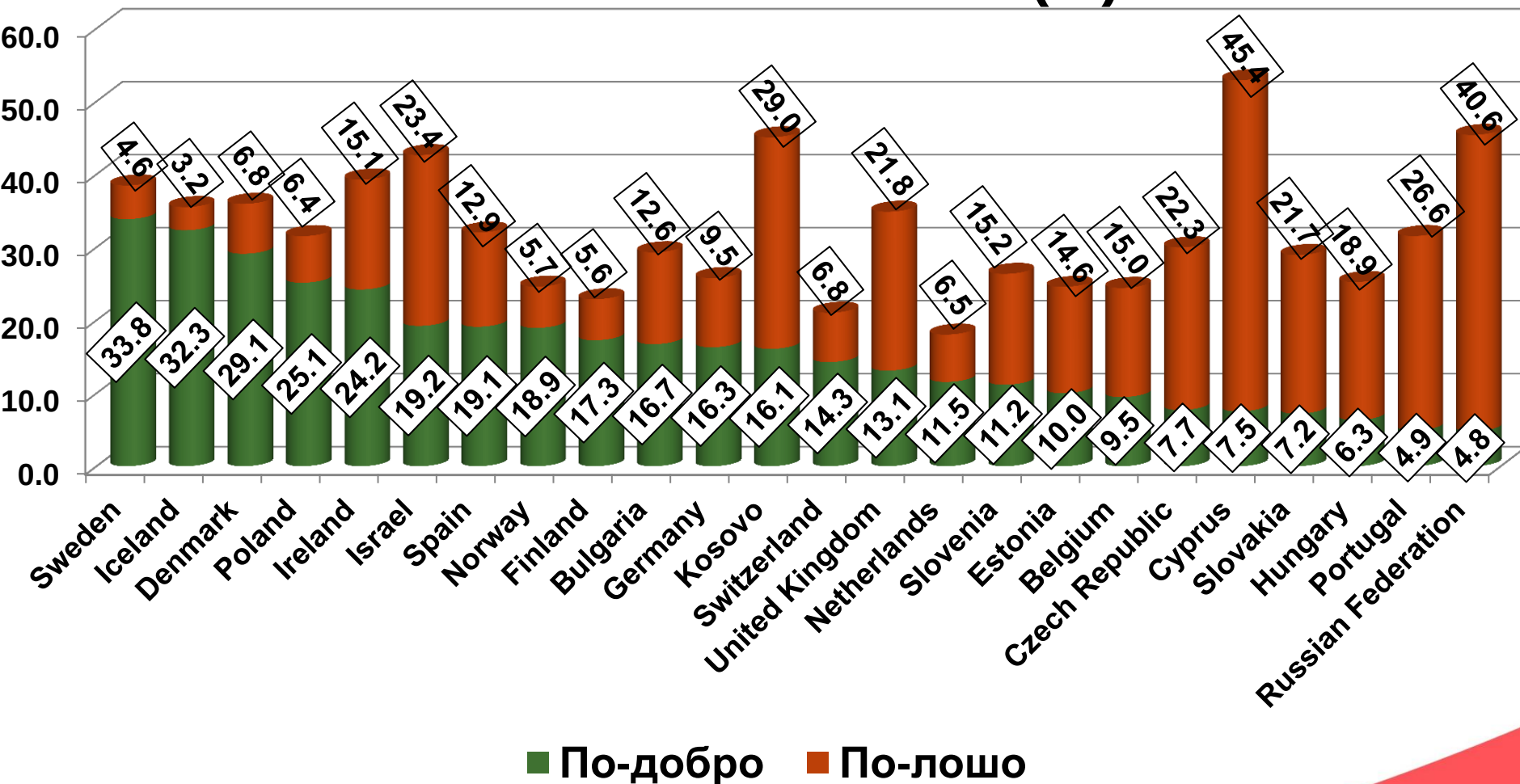
Добре ли е за икономиката чужденци да се заселват в страната? (%)

Как имигрантите въздействат върху културата на страната? (%)

Правят ли имигрантите страната по-добро място за живеене? (%)

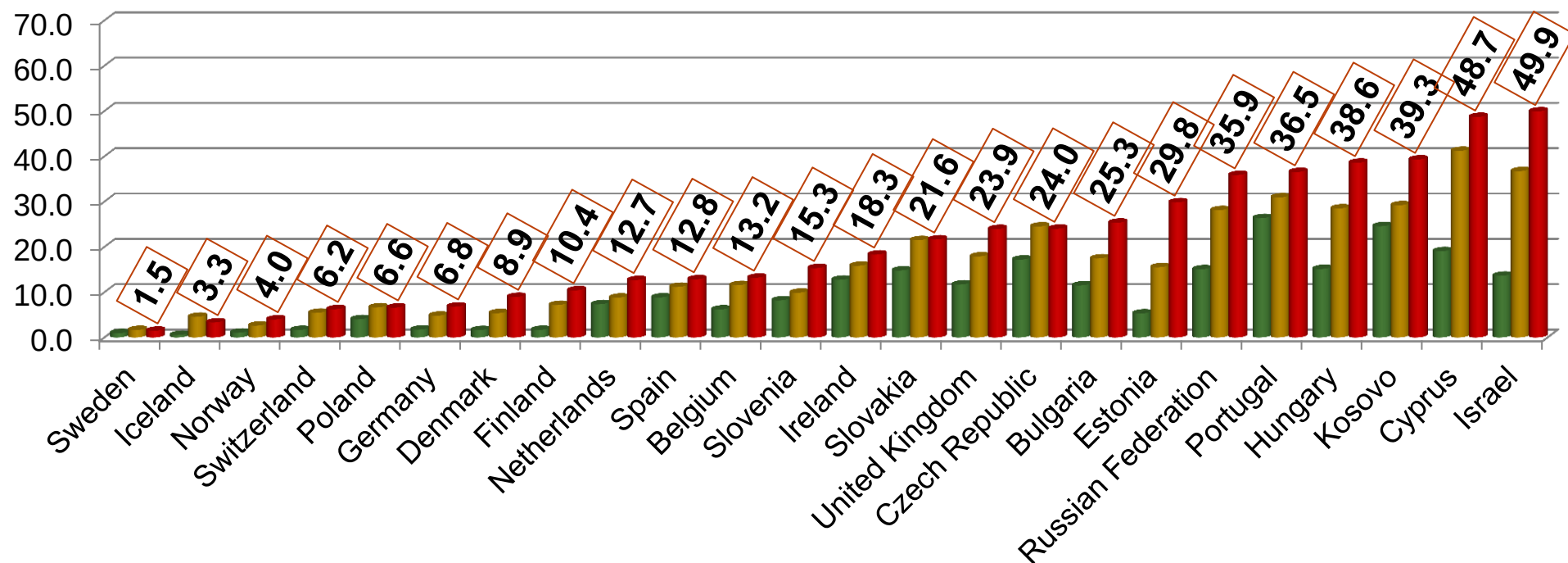
Каква трябва да е политиката на България към чужденците, които искат да се заселят в България (%)

	2007	2009	2011	2013
Да разрешава на много от тях да идват и да живеят у нас	22.6	28.5	30.6	21.6
Да разрешава само на някои	25.7	29.3	31.6	32.0
Да разрешава на много малко	15.9	16.7	16.4	20.3
Да не разрешава на никого	19.9	14.4	12.9	15.6
Не знае/Не може да прецени	15.9	11.1	8.5	10.4

Каква трябва да е политиката на България към хора от по-бедни държави извън Европа, които искат да се заселят в България (%)

	2007	2009	2011	2013
Да разрешава на много от тях да идват и да живеят у нас	19.2	21.5	26.9	19.5
Да разрешава само на някои	22.2	26.1	27.6	26.2
Да разрешава на много малко	17.6	19.9	19.3	20.8
Да не разрешава на никого	23.5	19.1	17.2	22.6
Не знае/Не може да прецени	17.5	13.4	9.0	10.9

На кого да НЕ се разрешава да се заселва в страната? (%)

- На хора като повечето граждани на страната
- На хора, различни от повечето граждани на страната
- На хора от по-бедни държави извън Европа

Агенция за социални анализи (АСА)

АСА е научно-
изследователска организация
от типа Think Tank,
националният представител
за България в

**International Social
Survey Programme (ISSP)**

и в

European Social Survey (ESS)

Пл. Македония № 1
1040 София

Tel/Fax: +359 2986 1072

asa@mail.bg

<http://www.asa-bg.org>

www.ess-bulgaria.org